

**Posiedzenie plenarne
Naczelnej Rady Adwokackiej
Częstochowa, 7 marca 2025 roku**

Adw. Przemysław Rosati otworzył posiedzenie plenarne NRA. Poprosił wszystkich o powstanie i przypomniał, że zmarł adw. Janusz Steć, były dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Siedlcach.

Zebrani uczcili minutą ciszy pamięć zmarłego Kolegi.

Adw. Przemysław Rosati powitał na posiedzeniu wszystkich przybyłych – dziekanów i wicedziekanów ORA, Członków NRA oraz zaproszonych gości. Powitał dziekana ORA w Częstochowie oraz podziękował mu za zaproszenie i możliwość odbycia posiedzenia w Częstochowie. Powitał adw. Ewę Krasowską, adw. Sławomira Ciemnego, adw. Jacka Ziobrowskiego, adw. Dorotę Kulińską, adw. Adama Praclawskiego, adw. Martynę Klimowicz, adw. Adama Kozienia. Powitał na posiedzeniu adw. Ewę Habryn-Chojnicką, nową dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu oraz adw. Daniela Stańczyka, nowego dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Radomiu. Podziękował również byłym dziekanom tych Izby – adw. Tomaszowi Jachowiczowi i adw. Markowi Jagielskiemu.

Pkt 1

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że nie wpłynął żaden wniosek o uzupełnienie lub zmianę zaproponowanego przez Prezydium NRA projektu porządku obrad.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła porządek obrad w brzmieniu zaproponowanym przez Prezydium NRA (w załączeniu).

Pkt 2

Adw. Justyna Mazur przypomniała, że Członkowie NRA otrzymali protokół z posiedzenia plenarnego, które odbyło się 18 października 2024 roku, do którego nikt nie zgłosił uwag, a także protokół z posiedzenia z 10-11 stycznia br., do którego uwagi zgłosili adw. Przemysław Rosati oraz adw. Jarosław Szymański, który wniósł o uzupełnienie wypowiedzi. Wnioskowane zmiany zostały wprowadzone do protokołu.

Zawnioskowała o przyjęcie obu dokumentów oraz poinformowała, że okres przygotowania protokołów z posiedzenia plenarnego był przedłużony w związku ze złą jakością nagrań audio z posiedzenia plenarnego. Przypomniała o konieczności kierowania wypowiedzi do mikrofonów.

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła protokół z posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej, które odbyło się 18 października 2024 roku, a także protokół z posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej, które odbyło się 10-11 stycznia 2025 roku.

Adw. Tomasz Jachowicz przypomniał, że występuje przed NRA po raz ostatni w charakterze dziekana oraz podziękował za wiele lat współpracy i przedstawił nowego dziekana Wielkopolskiej Izby Adwokackiej w Poznaniu – adw. dr Ewę Habryn-Chojnicką.

Adw. Przemysław Rosati podziękował adw. Tomaszowi Jachowiczowi za wieloletnią i konstruktywną współpracę oraz wskazał, że ma nadzieję na dalszą współpracę w przyszłości.

Pkt 3

Adw. Przemysław Rosati podsumował zmiany osobowe w organach Izb Adwokackich, które dokonały się w Poznaniu i Radomiu pomiędzy styczniem br. a marcem br. i wskazał, że w Wielkopolskiej Izbie Adwokackiej w Poznaniu doszło również do wyboru Rzecznika Dyscyplinarnego, którym został adw. Wojciech Wyjątek oraz Prezesa Sądu Dyscyplinarnego tej Izby, którym została adw. Zuzanna Michalek-Strzelewicz. Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej tej Izby została adw. Barbara Bober-Woźniak. W Okręgowej Radzie Adwokackiej w Radomiu również doszło do zmian, Dziekanem został wybrany adw. Daniel Stańczyk, a Prezesem Sądu Dyscyplinarnego ponownie został wybrany adw. Jarosław Wołos, Rzecznikiem Dyscyplinarnym została adw. Magdalena Sas-Badowska, a Przewodniczącym Komisji Rewizyjnym został wybrany adw. Rafał Fijałkowski.

Poinformował również, że „Adwokatką Roku 2024” została wybrana adw. Paulina Rzeszut – Dyrektor Instytutu LegalTech Naczelnej Rady Adwokackiej, Członkini Okręgowej Rady Adwokackiej w Katowicach, osoba niezwykle zaangażowana w życie samorządu adwokackiego. Złożył na ręce dziekana adw. Romana Kusza gratulacje dla adw. Pauliny Rzeszut. Trzy wyróżnienia trafiły do: adw. Patrycji Kasicy, adw. Moniki Gąsiorowskiej oraz adw. Moniki Haczkowskiej.

Poinformował, że NRA otrzymała odpowiedź MS oraz MSZ w związku z wystąpieniem Prezesa NRA, które zostało złożone w listopadzie 2023 roku, a które dotyczyło wykonania wyroku ETPCz w sprawie Wałęsa przeciwko Polsce (tzw. wyrok pilotażowy) i skutkach, które ten wyrok winien wywołać w krajowym porządku prawnym. MS poinformowało o tym, że trwają prace legislacyjne, które zmierzają do wykonania wyroku Trybunału. W projekcie przygotowywanym przez Komisję Ustroju Sądownictwa i Prokuratury zawarto część elementów, które wynikają z wykonania wyroku, czyli problematykę nadzwyczajnej instytucji w postaci skargi nadzwyczajnej. Projekt zmierza do tego, aby uchylić przepisy o skardze nadzwyczajnej i wprowadzić inny adekwatny, ale zgodny ze standardami rzetelnego procesu środków prawny, który miałby przysługiwać osobom, które borykają się ze skutkami prawomocnych orzeczeń, co do których istnieje ewentualne domniemanie niezgodności z prawem. Jeżeli chodzi o informację ze strony MSZ, to jest to informacja zbieżna z informacją z MS. Poinformował, że termin wykonania wyroku został ustalony na 23.11.2025 r.

Wskazał, że skierował pismo do Minister Marii Ejchart – Podsekretarz Stanu MS z prośbą o informację, na jakim etapie są prace legislacyjne, prowadzące do regulacji rynku świadczenia pomocy prawnej w Polsce. Zapytanie stanowiło nawiązanie do konferencji, która miała miejsce w ubiegłym roku oraz wypowiedzi Minister Marii Ejchart, iż w pierwszej połowie 2025 roku mają zostać przedstawione konkretne założenia do ustawy, która ma regulować rynek świadczenia pomocy prawnej w Polsce.

Poinformował, że wystąpił do Prokuratora Generalnego – Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o rozważenie cofnięcie aktu oskarżenia w sprawie dotyczącej osób, które stoją pod zarzutem pomagania migrantom, którzy znaleźli się na terenie RP. Chodziło o sprawę, która toczy się przed SR w Bielsku Podlaskim, Wydziale Zamiejscowym w Hajnówce. Z informacji przekazanych przez Prokuraturę Generalną wynikało, że na obecnym etapie Prokurator nie rozważa wycofania tego aktu oskarżenia, ale sprawa ma być dalej analizowana.

Poinformował, że przez aklamację Prezydium NRA podjęto uchwałę, w której rekomenduje i popiera kandydaturę adw. Bartosza Grohmana, obecnie Wiceprezesa NRA na funkcję III Wiceprezesa Rady Adwokatur i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE). Adw.

Bartosz Grohman jest oficjalnym kandydatem polskiej delegacji na tę funkcję. Adw. Przemysław Rosati przedstawił proces wyboru Prezesa CCBE i poinformował, że wybór na III Wiceprezesa jest pierwszym krokiem do funkcji Prezesa CCBE. Wyraził również nadzieję, że wkrótce Prezesem CCBE zostanie ponownie Polak wskazany przez NRA. Przekazał gratulacje adw. Bartoszowi Grohmanowi za podjęcie się kandydowania.

Wskazał, że w styczniu 2025 roku Prezydium NRA złożyło wniosek o grant na informatyzację. Wartość grantu to 6.650.000 zł. Wniosek został pozytywnie zaopiniowany ze strony formalnej, co oznacza że NRA stało się podmiotem, który może wziąć udział w procesie grantowym. Trwa obecnie drugi etap – merytoryczna ocena wniosku. Informacja zwrotna w tym zakresie zostanie uzyskana w marcu albo kwietniu br. Od komisji konkursowej zależy, czy Projekt eSOA 2.0 zostanie sfinansowany z grantu. Jeżeli uda się uzyskać grant, zasili on budżet NRA na informatyzację i pozwoli na stworzenie systemu informatycznego eSOA.

Zwrócił również uwagę, że Prezydium NRA podjęło intensywne prace nad organizacją Krajowego Zjazdu Adwokatury, co będzie przedmiotem obecnego posiedzenia plenarnego NRA. Wskazał, że duży wysiłek w tym zakresie spoczywa na Biurze NRA w osobach Dyrektora Łukasza Tkacz oraz Zastępcy Dyrektora Anny Szlomek, którzy czynią jak co cztery lata wysiłki, żeby Zjazd przebiegał prawidłowo, również ze strony czysto formalnej oraz organizacyjnej. Z ramienia Prezydium NRA za organizację Krajowego Zjazdu Adwokatury odpowiada adw. Justyna Mazur, a wszystkie czynności są wykonywane na bieżąco i nie ma zagrożenia co do organizacji i odbycia Krajowego Zjazdu Adwokatury w Bydgoszczy.

Poinformował, że Prezydium NRA rekomendowało i poparło kandydaturę byłego adwokata, Sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, byłego Prezesa Izby Karnej Sądu Najwyższego Stanisława Zabłockiego do Nagrody im. prof. Andrzeja Wąska, która ma zostać przyznana w ramach konkursu organizowanego przez Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Przypomniął, że pomiędzy styczniem a marcem 2025 roku Prezydium NRA zajmowało się także zmianami w odniesieniu do *Regulaminu organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich*, co będzie tematem dzisiejszego posiedzenia plenarnego NRA.

Przypomniął również, że Prezydium NRA przygotowało propozycje dotyczącą Adwokackiej Spółki Kapitałowej. Projekty zostały przygotowane na bazie dyskusji, która miała miejsce w ubiegłym roku. Prezydium NRA debatowało również nad zmianami w odniesieniu do *Regulaminu odbywania aplikacji adwokackiej*, które były także przedmiotem obrad zakończonego już spotkania roboczo nazywanego „Konferencją Kierowników Kształcenia Aplikantów Adwokackich”. Konferencja miała miejsce w dniu wczorajszym i częściowo dzisiaj w Częstochowie.

Poinformował, że w dniu dzisiejszym odbyło się spotkanie Sekretarzy Okręgowych Rad Adwokackich, wspólnie z Panią Sekretarz, a także Sekretarzami Prawniczymi; sekretarze omówili najistotniejsze kwestie, które dotyczą postępowań osobowych i skargowych w Izbach Adwokackich oraz Prezydium NRA.

Przetawiał, że w okresie sprawozdawczym Prezydium NRA opracowało standardy bezpieczeństwa komunikacji i infrastruktury, które zostaną zastosowane podczas Krajowego Zjazdu Adwokatury do elektronicznego oddawania i liczenia głosów. Dokument został doręczony uczestnikom posiedzenia plenarnego NRA, a konkretne informacje zostaną przedstawione na późniejszym etapie posiedzenia.

Podsumował prace legislacyjne, wskazując że w ubiegłym tygodniu wspólnie z adw. Dorotą Kulińską oraz adw. Pauliną Rzeszut wziął udział w spotkaniu z przedstawicielami MS w zakresie dialogu nad rozwojem Portalu Informacyjnego oraz cyfryzacją wymiaru sprawiedliwości. Wskazał, że cyfryzacja jest obecnie na słabym poziomie i brakuje strategii. Podkreślił, że najistotniejsze kwestie to składanie pism za pośrednictwem Portalu i wskazał, że

nie ma konkretnego planu w tym zakresie. Kwestia ta jest istotna w związku z poszerzającym się ograniczeniem otwarcia placówek pocztowych oraz problemami związanymi z doręczeniami tradycyjnymi Poczty Polskiej S.A. Czynniki te powinny mieć wpływ na konsekwentne działanie po stronie MS, żeby stworzyć opcję składania pism chociażby w postępowaniach odwoławczych. Podkreślił, że stanowisko Prezydium NRA było konsekwentne i NRA oczekuje konkretnych zmian. W związku ze stanowiskiem MS, że NRA nie jest aktywna w tych pracach, zostanie złożona w poniedziałek obszerna korespondencja powtarzająca postulaty. Przypomniął, że sprawy te były omawiane z poprzednim dyrektorem informatyzacji sądownictwa powszechnego. O postępie prac będzie informował na majowym posiedzeniu plenarnym.

Przypomniął, że w Senacie RP wznowiono prace nad projektem NRA, który ma uregulować rynek świadczenia pomocy prawnej. W październiku 2024 roku Komisja Petycji zawiesiła te prace do końca roku, dając MS możliwość podjęcia inicjatywy w tym zakresie. Nastawienie do petycji się nie zmieniło i podejmowane są działania, żeby Komisja odrzuciła petycję. Według informacji uzyskanych od MS prace te się toczą, jednak brak jest potwierdzenia tej okoliczności. Komisja postanowiła wystąpić do Ministerstwa Rozwoju oraz UOKiK. Wskazał, że są to dobre wiadomości dla Adwokatury. Przypomniął, że w tych posiedzeniach z ramienia NRA uczestniczy adw. Dorota Kulińska.

Poinformował o zmianach w kodeksie karnym wykonawczym dot. widzeń adwokackich, które Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka będzie procedowała i wystąpi z inicjatywą legislacyjną (zmiana art. 215 k.k.w. oraz art. 217c k.k.w.). Dotyczy to ważności zgód udzielanych na widzenie oraz na rozmowy telefoniczne tymczasowo aresztowanego z obrońcą. Prace odbywają się przy sprzeciwie MS. Przypomniął, że inicjatywa ta jest niezwykle istotna pod kątem praw osób tymczasowo aresztowanych i realizowania prawa do obrony.

Przypominał o działaniach Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych. Poinformował, że adw. Monika Haczkowska, adw. Francesco Goldoni i adw. Adam Rogala-Lewicki przygotowali opinię dotyczącą projektu ustawy mającej na celu uregulowanie skutków Uchwał KRS podjętych w latach 2018-2023. To jest pierwsza ustawa, która została przesłana do NRA w ostatnim kwartale 2024 roku. Opinia zespołu może być kontrowersyjna z punktu widzenia części środowiska sędziowskiego, ale biorąc pod uwagę kompetencje tego zespołu jest to opinia uczciwie opisująca otoczenie normatywne w tej materii. Wskazał, że prace zostały skierowane do Komisji Ustroju Sądownictwa i Prokuratury, zgodnie z wolą autorów tego projektu. Wyraził nadzieję, że będzie to wzięte pod uwagę przy dalszych pracach, które teraz koncentrują się na dwóch projektach. Przypomniął, że to nie jest opinia do jednego z dwóch projektów złożonych 3-4 tygodnie temu na ręce MS, ale jest to opinia do projektu, który został upubliczniony w ostatnim kwartale 2024 roku.

Podsumował prace w Komisji Petycji Senatu, które łączą się z problemem niedostępności Poczty Polskiej S.A., czyli dot. kwestii możliwości składania pism za pośrednictwem Portalu Informacyjnego sądów powszechnych. Przypomniął, że NRA złożyła petycję, która obejmowała wprowadzenie jako opcji, czyli alternatywy dla obecnego systemu, możliwości składania pism w postępowaniach odwoławczych zarówno sprawach cywilnych, jak i sprawach karnych. MS w międzyczasie opublikowało w ramach konsultacji publicznych projekt, który wprowadzał taką możliwość w postępowaniu karnym. W związku z powyższym Komisja podjęła inicjatywę ustawodawczą, która będzie formalnie uchwałą Senatu o wniesieniu projektu ustawy do Sejmu. Inicjatywa NRA zmierza do wprowadzenia do postępowania cywilnego analogicznego rozwiązania. Wprowadzenie tych rozwiązań do postępowania cywilnego nie zostało objęte projektem MS skierowanym do konsultacji.

Poinformował, że w czwartek miało miejsce posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, które było poświęcone omówieniu projektu zmian w ustawie Prawo o adwokaturze.

To jest projekt, nad którym NRA pracowała w ubiegłym roku i który Prezydium skierowało do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Projekt został całościowo szczegółowo zaprezentowany na posiedzeniu Komisji. Komisja poprosiła o opinię do projektu ze strony MS, prosząc, aby opinia wpłynęła w terminie dwóch tygodni. Zgodnie z ustaleniami, które zostały poczynione, będą trwały dalsze prace, aby podjąć komisyjną inicjatywę ustawodawczą. Projekt dotyczy uporządkowania działania samorządu na poziomie izbowym i NRA oraz zmian oczekiwanych przez pion dyscyplinarny w odniesieniu do zawieszania adwokata w wykonywaniu zawodu i wykonywania kary wydalenia z Adwokatury. Kolejne prace w Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka zostały zaplanowane w kwietniu oraz maju br.

Przypomniął, że Komisja Aplikacji Adwokackich w styczniu 2025 roku zorganizowała cykl zdalnych wykładów dla aplikantów adwokackich pierwszego roku aplikacji w całej Polsce. Wykłady dotyczyły etyki zawodowej, retoryki i emisji głosu oraz zasad funkcjonowania samorządu zawodowego.

Przypomniął też, że przed nami Dzień Edukacji Prawnej, który będziemy obchodzili 15 marca br. W ramach tych obchodów Adwokatura i inne samorządy prawnicze wspólnie z MS organizują akcje, które polegają na przeprowadzeniu lekcji w szkołach ponadpodstawowych i klasach 7 i 8. Zachęcił uczestników do włączenia się w akcję organizowaną przez MS we współpracy z samorządami prawniczymi.

Przypomniął, że za nami 33 Finał WOŚP. NRA włączyła się w pomoc za pośrednictwem ORA Warszawa. Podziękował dziekanowi ORA w Warszawie za umożliwienie włączenia się w akcję związaną z Finałem WOŚP. Wyraził zadowolenie, że Adwokatura bierze udział w tej akcji. Zachęcił do udziału wszystkich adwokatów w tego typu akcjach.

Poinformował, że Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych przeprowadził duże badanie ankietowe wśród adwokatów, które dotyczyło ochrony praw osób z zaburzeniami psychicznymi, intelektualnymi, osób starszych w postępowaniu cywilnym i barier komunikacyjnych. Wyniki, które zostały uzyskane będą asumptem do rozpoczęcia prac legislacyjnych prowadzących do usuwania barier komunikacyjnych w odniesieniu do osób, które są objęte szczególnymi potrzebami w dostępie do wymiaru sprawiedliwości. W badaniu wzięło udział 247 adwokatów, a odpowiedzi były na tyle szczegółowe, że badanie jest reprezentatywne i pozwala na poczynienie konkretnych wniosków. Przypomniął, że badanie przeprowadziła adw. dr Monika Strus-Wołos we współpracy z adw. Dorotą Kulińską.

Przypomniął o wejściu w życie od 1 stycznia 2025 roku przepisów dotyczących e-doręczeń. Wskazał, że rozwiązanie to jest kompletnie martwe, za wyjątkiem prawników działających w postępowaniu administracyjnym oraz sądowno-administracyjnym. Wskazał, że z punktu widzenia NRA przepisy dotyczące e-doręczeń coraz częściej są wykorzystywane w pracy NRA. Dzięki przepisom tym umożliwiono wymianę korespondencji NRA z organami publicznymi, co w dłuższej perspektywie ma wpływ na spadek kosztów. Przypomniął również, że NRA udostępniła dla adwokatów materiał dotyczący e-doręczeń przygotowany przez Wolters Kluwer oraz Kancelarię Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy Sp. J.

Przypomniął, że w ramach szkolenia adwokackiego uruchomiono dwa istotne szkolenia: kasacje w sprawach karnych oraz skargę kasacyjną w postępowaniu cywilnym. Poinformował, że e-palestra jest konsekwentnie zasilana szkoleniami w ramach porozumienia podpisanego z Wolters Kluwer. Szkolenia te są bazą, którą Adwokatura jako samorząd dostarcza adwokatom w ramach doskonalenia zawodowego.

Zasygnalizował, że w ramach współpracy pionu dyscyplinarnego powstała ujednolicona baza dokumentacji dla postępowań dyscyplinarnych. Szczegółowy referat w tym zakresie zostanie przedstawiony przez adw. Ewę Krasowską oraz adw. Jacka Ziobrowskiego.

Przypomniął również o nowej współpracy w zakresie e-doręczeń podjętej z PWPW. Wskazał, że dzisiaj monopolistą jest Poczta Polska S.A., ale alternatywnym bezpiecznym

rozwiązaniem jest usługa eDO Post, która jest dostępna w ramach PWPW. PWPW to podmiot strategiczny, co ma znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa. PWPW jest godnym partnerem w zakresie tych usług. Wskazał, że współpraca jest bezkosztowa, a usługa została udostępniona wszystkim adwokatom oraz aplikantom adwokackim, którzy chcieliby korzystać z tak zwanych usług dodatkowych, tj. komercyjnych w ramach systemu e-doręczenia.

Złożył gratulacje adw. Andrzejowi Zwarze, który został powołany przez Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Hannę Wróblewską do Rady Naukowej Biblioteki Narodowej na kadencję lata 2024-2030. Ten wybór otwiera Adwokaturze pole dotarcia z informacjami o samorządzie do szerszego grona odbiorców w ramach szeregu inicjatyw łączących działalność edukacyjno-wydawniczo NRA z Biblioteką Narodową. Przypomniał, że podjęte zostały działania związane z obchodami rocznicy zbrodni katyńskiej, w których NRA chce zaakcentować udział adwokatów w dbaniu o pamięć historyczną o ofiarach tej zbrodni.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański poprosił o wyjaśnienie stanu sprawy związanej ze zmianami w procedurze karnej i prawie karnym oraz o informację, kto z ramienia NRA pilotuje tę kwestię. Przypomniał, że są ustawy, które wymagają na *cito* zmian, tj. np. art. 258 k.p.k. oraz przepisy dotyczące „owoców zatrutego drzewa” i innych kluczowych kwestii znanych adwokatom zainteresowanym procedurą karną. Prosił o zreferowanie wyników spotkania z Wiceminister Sprawiedliwości, którego efektem było złożenie przez Adwokaturę różnego rodzaju dezyderatów, wniosków etc.

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że odbyło się pierwsze czytanie na sali plenarnej projektu opracowanego wspólnie z HFPCz i Krakowskim Instytutem Prawa Karnego. W tym projekcie znajdują się m.in. usunięty art. 258 § 2 k.p.k. oraz wprowadzone rozwiązanie, które ma zabezpieczyć prawo do obrony, zarówno w zakresie dostępu do akt, udziału w posiedzeniach oraz wprowadzenia rozwiązań cyfrowych jako opcji komunikacji, a także dot. dostępu do akt postępowania w niezbędnym zakresie w aspekcie stosowania tymczasowego aresztowania. Poinformował, że praktycznie tożsamy projekt do łaski marszałkowskiej złożyła Polska 2050 oraz Konfederacja. Przypomniał o wypowiedzi posła Przemysława Wiplera dotyczącej konieczności złożenia stosownego projektu przez Ministerstwo w wyznaczonym terminie. Brak złożenia projektu przez Ministerstwo był powodem złożenia tych projektów do łaski marszałkowskiej przez ww. formacje polityczne. Podsumował, że kierunek zmian w tych projektach jest podobny, ale Konfederacja wniosła delikatnie zmieniony projekt. Projekt jest w Podkomisji ds. Zmian w Kodyfikacjach, a prace są kierowane przez posła Barbarę Dolniak. Poinformował, że w ubiegłym tygodniu było posiedzenie, na którym był obecny adw. Francesco Goldoni. Prace postępują, a NRA liczy, że zmiany zostaną uwzględnione i wejdą w życie. Wskazał, że jest obietnica sekretarza stanu w MS Arkadiusza Myrchy w zakresie wyłączenia niektórych ważnych dla Adwokatury elementów. Planowane jest przesunięcie tych zmian do projektu poselskiego, co przyspieszy procedowanie zmian. Przypomniał, że e-mailowo zwrócił się do adwokatów o wzięcie udziału w konsultacjach w zakresie projektu NRA, który został złożony finalnie do łaski marszałkowskiej przez posła Pawła Śliżę z Polski 2050. Przypomniał, że zmiany w zakresie usunięcia z k.p.k. zapisów dotyczących „owoców z zatrutego drzewa”, prawa sprzeciwu prokuratury oraz odstąpienia od formularzy uzasadnień są procedowane. Prace związane z odstąpieniem od formularzy uzasadnień zostały wstrzymane z uwagi na brak zgody z MS oraz stanowisko środowiska sędziowskiego. Wskazał, że konsekwentnie przekonuje o potrzebie cofnięcia przepisów o formularzach uzasadnień. Poinformował, że w toku swoich działań przekonał głównego autora wprowadzenia formularzy uzasadnień – adw. Marcina Warchoła, byłego Wiceministra MS – do wycofania się ze swojego stanowiska. Kwestia zmian dot. „owoców z zatrutego drzewa” oraz usunięcia sprzeciwów prokuratora jest w pracach w Podkomisji posła Barbary Dolniak. Przedstawił, że najprawdopodobniej brak jest woli

politycznej dotyczącej oczyszczenia k.p.k. z tych przepisów. Stan prac jest niezależny od NRA, jest w rękach polityków.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański przypomniał o koniecznych zmianach w kodeksie karnym w zakresie zmiany terminów przedawnienia karalności czynów zabronionych, przypomniał o absurdalnych terminach przedawnień w niektórych sprawach.

Adw. Bartosz Tiutiunik zwrócił uwagę, że te wszystkie uwagi w czasie dwóch spotkań zostały MS przekazane. MS zna postulaty Adwokatury w tym zakresie. Trzeba jednak pamiętać o realiach politycznych. Komisja Ustawodawcza przekazała projekt do MS, ale nie jest znana treść tego projektu. Przypomniał, że brak jest informacji, kiedy i w jakim zakresie będzie projekt procedowany. Przypomniał również, że jedynymi instrumentami NRA jest zgłaszanie petycji albo przekonywanie grup posłów do projektów przygotowywanych lub współtworzonych przez Adwokatūrę i zgłaszania tych projektów jako projekty poselskie. Wskazał na koniec, że jest to jednak decyzja polityczna. Podsumował, że obecnie szybkie zmiany w prawie karnym obejmują jedynie projekty populistycznych zmian, a elementy gwarancyjne grzęzną w pracach legislacyjnych.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański zapytał, czy brak jest obecnie przedstawicieli Adwokatury w Komisji kodyfikacyjnej, aby poznać i analizować wychodzące z Komisji projekty ustaw.

Adw. Przemysław Rosati wskazał, że przedstawicielami Adwokatury w Komisji są prof. Jacek Giezek oraz adw. Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska. Poinformował, że Minister nie zaprosił żadnego samorządu prawniczego do uczestniczenia w tych pracach, a jest to wyłączna kompetencja MS do kształtowania składów komisji. Zachęcił do przeczytania artykułu prof. Jacka Giezka na temat finału prac i standardu, w jaki projekt, który wyszedł z Komisji Kodyfikacyjnej, został potraktowany przez MS.

Adw. Bartosz Grohman podziękował za rekomendację na kandydata na III Wiceprezesa Rady Adwokatūr i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE). Poinformował, że w kwietniu 2024⁴⁵ roku CCBE spotkała się na posiedzeniu Komitetu Sterującego i podsumowała raport Rule of Law. Raport jest przedkładany później Komisji Europejskiej. Raport z Polski jest zawsze bardzo wysoko oceniany. Wskazał, że CCBE zauważa brak oczekiwanej dynamiki zmian związanych z przywracaniem praworządności w Polsce. Poinformował, że środowisko stara się tłumaczyć brak dynamiki nadchodzącymi wyborami prezydenckimi.

Przypomniał, że Rada Europy przyjęła Konwencję o Ochronie Zawodu Prawnika, która ma usystematyzować ochronę dla zawodów prawniczych. Obecnie trwa proces ratyfikacyjny. Konwencja została stworzona z udziałem CCBE. Przypomniał, że w obecnych czasach, wobec podejmowanych działań prowadzących do naruszania praw prawników, jest to szczególnie istotna regulacja. Konwencja została zakwestionowana w niektórych punktach przez Grecję i Hiszpanię, co przypomina, że standardy, które wydają się oczywiste, mogą czasem być kwestionowane. Poinformował, że są postulaty dokonania zmian w konwencji, jednak zmiany te wobec zaawansowania prac nie są możliwe. Poinformował również, że tekst konwencji pojawi się w języku polskim w najbliższym czasie. Wskazał, że na spotkaniu CCBE była mowa również o śladzie węglowym związanym z pracami Sekretariatu CCBE, a temat ten był bardzo szeroko dyskutowany, jednak jest to temat mało ważny w obliczu aktualnych problemów, jak na przykład sytuacja Ukrainy.

Przypomniał, że 20 lutego 2025 roku, w przeddzień trzeciej rocznicy agresji Rosji na Ukrainę, Prezydium NRA podjęło jednomyślnie Uchwałę nr 618/2025, która tłumaczy naruszenia prawa międzynarodowego przez Federację Rosyjską. Uchwała przedstawia prawne aspekty dokonanej przez Rosję agresji na Ukrainę i kwestionuje podnoszoną retorykę, że to Ukraina jest winna agresji, że Ukraina powinna zakończyć walki, a Wołodimir Zełenski jest dyktatorem. Ta uchwała została przetłumaczona i rozesłana po całej Europie, a wszystkie

delegacje gratulowały nam jej podjęcia. Przypomniął, że Uchwała nie wchodzi w sferę polityki, a przedstawia jedynie argumenty prawne. Uchwała spotkała się z odzewem również w Polsce. Wskazał, że są to działania wykonywane w ramach art. 1 Prawa o adwokaturze.

Przypomniął, że w Wiedniu odbyła się 53. Konferencja Prezesów Rad Adwokackich Europy, na której w imieniu Prezesa NRA reprezentował Adwokaturę i zajął głos w toku debaty. Rozmowy dotyczyły między innymi zwiększenia gwarancji praw w ramach zmian w konstytucji i działań adwokatów krajowych w tych zmianach.

Poinformował, że Krajowa Rada Adwokacka Francji (Conseil National des Barreaux) przygotowała spotkanie w lutym br. z okazji wyzwolenia obozu w Auschwitz, gdzie wyświetlono film pt. „Ostatni Świadkowie z Auschwitz”. Poinformował, że zabrał do Wiednia książki, które wydane zostały przez NRA 10 lat temu o Auschwitz, które wręczył Pierrowi Hoffmannowi (Dziekanowi Izby Paryskiej) oraz Julie Couturier (Prezes CNB), wskazując, że ludobójstwo dotknęło również wielu członków adwokatury polskiej.

Przypomniął, że NRA przygotowuje techniczne spotkanie online z Krajową Radą Adwokacką Francji (Conseil National des Barreaux), który ma pozwolić na wymianę informacji dot. poszczególnych problemów organizacyjnych oraz technicznych, gdyż struktura Rad Adwokackich we Francji jest bardzo podobna do polskich unormowań. Wskazał, że pozwoli to na wzajemne czerpanie doświadczeń. Wskazał, że w przygotowaniu jest podobna inicjatywa z Radami Adwokackimi w Austrii.

Przypomniął, że przygotowany jest raport „Doing Business” Banku Światowego, a prace te wykonuje adw. Michał Szpakowski. Przypomniął, że badanie jest bardzo istotne. Poprosił o aktywność w tym zakresie, gdyż ważny jest wkład wszystkich Rad Adwokackich, a działania te kształtują wizerunek Adwokatury.

Przypomniął o stałej współpracy z ELSA i przypomniał również o Ogólnopolskim Konkursie Krasomówczym im. Joanny Agackiej-Indeckiej. Zasygnalizował, że podjęte zostały działania dotyczące portalu LexSpace. Poinformował, że zostało skierowane wystąpienie do UODO oraz zostało skierowane pismo do UOKiK w tej sprawie.

Przypomniął, że w 1025 roku miała miejsce koronacja Bolesława Chrobrego, który powołał korpus obrońców i że będą podejmowane działania wizerunkowe, które mają na celu podkreślenie wkładu Adwokatury Polskiej w budowanie Państwa Polskiego.

Adw. Michał Szpakowski podziękował Izbie Lubelskiej za pierwszą kompletną odpowiedź w zakresie raportu „Doing Business”. Przedstawił informację o raporcie „Doing Business” Banku Światowego i podziękował za listy przedstawione przez Rady Adwokackie dotyczące osób, które odpowiedzialne byłyby za wypełnienie ankiety Banku Światowego na płaszczyźnie lokalnej. Przedstawił również stan wykonania działań przez wskazanych adwokatów odpowiedzialnych za wypełnienie tych ankiet.

Adw. Przemysław Rosati przypomniał, że po raz kolejny media ujawniły, że adwokaci byli w ostatnim czasie inwigilowani systemem Hermes, który obejmuje biały wywiad. Informacje o tym podane zostały przez OKO-press. Zaznaczył, że poprosił Prokuratora Generalnego o potwierdzenie albo zaprzeczenie tym informacjom oraz przedstawienie raportu dot. stosowania inwigilacji wobec adwokatów w 2021 roku w zakresie wykonywanych obowiązków służbowych. Wskazał, że trzeba się spodziewać informacji o szerszej inwigilacji. Przypomniął o informacjach prasowych, że Straż Więzienna monitorowała bądź inwigilowała w czasie widzeń adwokackich. Poinformował, że w sprawie inwigilowania adwokatów toczy się postępowanie przed Prokuraturą Regionalną w Rzeszowie.

Adw. Bartosz Przeciechowski przedstawił, że w ostatnim czasie otrzymał korespondencję od posłów – byłych ministrów, ażeby NRA i KIRP wnikliwie i rzetelnie pochyliły się nad analizą działań obecnej władzy związanych z podejmowanymi decyzjami w zakresie praworządności, także w zakresie zmian personalnych na stanowisku Prokuratora Krajowego.

Prosił o udzielenie informacji o stanowisku NRA w tym zakresie. Prosił również adw. Bartosza Grohmana o informację, czy na forum adwokatur europejskich tego rodzaju wystąpienia, które podważają zmiany personalne, pozostają bez echa.

Adw. Przemysław Rosati odpowiedział, że jedno pismo w tym zakresie wpłynęło, ale nie zostało ono jeszcze zadekretowane. Wskazał, że wpłynęło również pismo od posła Jarosława Kaczyńskiego, które również nie zostało jeszcze zadekretowane i nie nadano mu biegu. Podkreślił, że nie przewiduje odpowiedzi na te zapytania, również z uwagi na zagrożenie, że odpowiedź na te pisma – niezależnie od jej treści – zostanie wykorzystana w grze politycznej. Poprosił o ewentualne stanowisko NRA w tym zakresie.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański wskazał, że byłoby nieeleganckim i niestosownym nieudzielenie odpowiedzi na te pisma. Zaznaczył, że odpowiedź powinna być konkretna i informująca, że władze Adwokatury stale pochylają się na problemem.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za ten głos.

Adw. Bartosz Grohman poinformował, że na forum międzynarodowym kwestie sygnalizowane przez adw. Bartosza Przeciechowskiego są marginalnie zauważalne. Szczegóły w tym zakresie nie są przedmiotem zainteresowania.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za wypowiedzi i zamknął dyskusję w tym punkcie.

Pkt 4

Adw. Ewa Krasowska przedstawiła sprawozdanie Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury. Wskazała, że skontaktowała się z nowo wybranymi Rzecznikami Dyscyplinarnymi w Poznaniu oraz Radomiu, oferując swoją pomoc i chęć współpracy.

Przedstawiła, że powstał zbiór wzorów dokumentów procedowanych przed Rzecznikami oraz przed Sądem Dyscyplinarnym. Powołany został zespół przez Prezesa WSD, a przewodniczącym tego zespołu został Wiceprezes WSD adw. Piotr Zięba. W pracach zespołu uczestniczyli adw. Monika Filipkiewicz, adw. Zuzanna Michałek- Strzelewicz (Izba Wielkopolska), adw. Jarosław Dawid (Izba Piotrkowsko-Częstochowska) oraz adw. Tomasz Krawczyk (Izba Wielkopolska).

Przedstawiła, statystyki sprawozdawcze dotyczące prowadzonych postępowań dyscyplinarnych: Spraw do załatwienia: 2.905; Wpływ w okresie sprawozdawczym: 1.731 (ok. 300 spraw więcej r/r); Spraw skierowanych z wnioskiem o ukaranie przez Rzecznika: 305. Brak prawidłowego wykonania działań na etapie Referatu Skarg powoduje bardzo duże koszty postępowania dyscyplinarnego. Wskazała, że koszty, które Izby musiały ponieść to koszt 2000 spraw. Zasygnalizowała, że otrzymuje bardzo dużo odwołań od odpowiedzi Referatu Skarg Izb. Referuje wpływ skarg w 2024 roku: Warszawa – 344, Szczecin – 103, Łódź – 133, Kraków – 179.

Wskazała, że zaległość powyżej jednego roku, która jest szczególnie kontrolowana przez Rzecznika, występuje na dużą skalę w Koszalinie (44 spraw, przy wpływie 51 spraw), ale również w Radomiu oraz Wałbrzychu. Jest to konsekwencja zaległości z poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Wskazała na występujące problemy z wnioskami o wyłączenie, które są składane przez strony postępowania instrumentalnie, a które blokują rozpoznanie sprawy oraz dalsze problemy z ponownymi wnioskami o wyłączenie, które mimo decyzji procesowych o pozostawieniu są bez rozpoznania, muszą zostać przekazane do Sądu Dyscyplinarnego.

Podsumowała, że w 2024 roku było 208 zarejestrowanych spraw przeciwko członkom organów (co stanowi wzrost o 30 r/r). Poinformowała, że posiedzeń WSD, w których uczestniczyli Rzecznicy Dyscyplinarni w 2024 roku było 42 (wzrost r/r o 14 posiedzeń). Poinformowała, że pojawiają się skargi na Rzeczników oraz skargi dot. przewlekłości (wzrost o 20 r/r). Wskazała na problem z niewydolnością w sekretariatach Rad Adwokackich, co

powoduje wolniejszy obieg dokumentów. Zwróciła uwagę na problem związany z brakiem Zastępców Rzeczników i brakiem chęci wykonywania tej funkcji. W małych Izbach ten problem jest szczególnie poważny.

Adw. Bartosz Golejewski wskazał, że dekreteacja pism jest bardzo problematyczna, gdyż pisma są często nieprawidłowo formułowane i niezrozumiałe. Wpływ spraw zwiększa się również przez inną postawę klientów i ich większą aktywność w procesie dyscyplinarnym. Wpływ jest większy o ponad 100%. Wiele spraw kierowanych do Referatu Skarg kończy się przekazaniem sprawy do Rzecznika Dyscyplinarnego. Poparł wnioski sformułowane przez Rzecznik Dyscyplinarną adw. Ewę Krasowską.

Adw. Paweł Makowski zauważył, że liczba skarg w Referacie Skarg wzrosła kilkukrotnie. Wg stanu na 7.03.2025 r. jest taki sam wpływ do listopada 2024 roku. Wpływ do Referatu Skarg oznacza również zwiększenie zaangażowania Sądu Dyscyplinarnego. Prosił o przedstawienie informacji dot. proporcji procentowej liczby skierowanych wniosków o ukaranie w stosunku do liczby adwokatów w danej Izbie.

Adw. Ewa Krasowska wskazała, że nie ma takich danych procentowych, ale przedstawiła liczbę wniosków o ukaranie skierowanych w 2024 roku w poszczególnych Izbach adwokackich: Białystok 3, Bielsko-Biała 8, Bydgoszcz 2, Częstochowa 1, Gdańsk 34, Katowice 28, Kielce 2, Koszalin 2, Kraków 4, Lublin 10, Łódź 16, Olsztyn 0, Opole 3, Płock 2, Poznań 25, Radom 2, Rzeszów 30, Siedlce 0, Szczecin 16, Toruń 13, Wałbrzych 2, Warszawa 100, Wrocław 1, Zielona Góra 1. Przypomniała, że Rzecznik nie może jedynie napisać, że skarga jest niezasadna. Takie działanie może podjąć Referat Skarg, ponieważ może korespondować z petentem i wyjaśnić mu kwestie odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokatów. Aktywniejsze działania Referatu Skarg może ograniczyć koszty postępowania dyscyplinarnego i liczbę postępowań dyscyplinarnych.

Adw. Justyna Mazur przypomniała pismo Ministra Sprawiedliwości, w którym wskazano, że każde pismo powinno być kierowane do organów dyscyplinarnych do rozpoznania. Przypomniała, że dyskusja w tym zakresie była prowadzona na posiedzeniu plenarnym w Kielcach. Wskazała również na zwiększony wpływ skarg do Naczelnej Rady Adwokackiej, z uwagi na chęć kierowania spraw do organów krajowych. Zasugerowała rozważenie przekazywania niektórych skarg kierowanych do Rzeczników Dyscyplinarnych do Referatu Skarg w przypadku oczywistej bezzasadności skargi.

Adw. Ewa Krasowska wskazała na problem z takim działaniem – przekazywaniem skarg przez Rzecznika do Referatu Skarg – przy dekretacji sprawy na biuro Rzecznika Dyscyplinarnego. Przypomniała, że w 2014 roku skierowane zostało pismo Ministra Sprawiedliwości dotyczące tej kwestii. Część skarżących wyobraża sobie, że postępowanie dyscyplinarne/skargowe oznacza przyznanie im odszkodowania finansowego w postępowaniu dyscyplinarnym. Wyjaśnienie skarżącym tego, że postępowanie dyscyplinarne nie spowoduje przyznania odszkodowania, spowodować może zmniejszenie wpływu spraw do pionu dyscyplinarnego. Wskazała, że kiedyś praktykowano rozmowy Referatu Skarg ze skarżącymi mające na celu wyjaśnienie procedury dyscyplinarnej. Takie działanie zmniejszały nakład pracy pionu dyscyplinarnego.

Adw. Przemysław Rosati podziękował i zamknął dyskusję w tym punkcie.

Pkt 5

Adw. Jacek Ziobrowski przedstawił sprawozdanie Prezesa Wyższego Sądu Dyscyplinarnego. Przytączył się do spostrzeżenia Rzecznika Dyscyplinarnego, że wpływ spraw jest znacząco wyższy niż w roku poprzedzającym. Wskazał, że skargi często pisane są pismem ręcznym, ale widać po pismach, że były one formułowane i dyktowane przez prawnika. Duży

wpływ tych pism powoduje, że trzeba rozwiązywać kwestie formalne, kosztem czasu przeznaczonego na merytoryczne rozpoznanie spraw dyscyplinarnych.

Przedstawił wpływ spraw w pierwszym kwartale 2024 roku: 49 (wpływ do 3 marca 2025 roku 56 spraw, wzrost 7 r/r). Poinformował, że przewiduje się znaczący wpływ spraw i zamknięcie kwartału na poziomie wpływu ok. 80 spraw. Wskazał, że WSD pracuje najlepiej jak może. W pierwszych dwóch miesiącach 2025 roku (do 3 marca 2025 roku) wpłynęło 56 spraw. Poinformował, że oczekuje na rozstrzygnięcie i wyznaczenie terminu rozprawy/posiedzenia 18 spraw. Odbyło się 9 sesji, procedowano w 56 sprawach. Wydano 51 rozstrzygnięcia, w tym 27 orzeczeń oraz 24 postanowień. Zakończono 49 spraw, w 7 sprawach odroczono rozprawę. Wpłynęły w tym okresie 4 kasacje. W dniu 8 marca 2025 roku odbędą się 2 sesje, 22 marca 2025 roku: 2 sesje oraz 29 marca 2025 roku: 3 sesje. W kwietniu 2025 roku przewidziana jest 1 sesja z uwagi na święta. W maju 2025 roku rozpisane są 3 sesje, które będą uzupełnione wpływem bieżącym spraw do WSD, a którym nie nadano jeszcze biegu (18 spraw).

Przekazał podziękowania adw. Ewie Krasowskiej oraz osobom uczestniczącym i zaangażowanym w stworzeniu jednolitej dokumentacji na potrzeby postępowania dyscyplinarnego. Zasugerował, że biorąc pod uwagę duży wpływ spraw, należy zwiększyć wysiłki związane z cyfryzacją pionu dyscyplinarnego.

Przypomniał również, że występowały braki i problemy kadrowe w WSD, ale WSD korzysta obecnie z „wypożyczonego” pracownika Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w Warszawie. Przypomniał, że ujednolicono cyfrowy obieg dokumentów, co doprowadziło do usprawnienia oraz przyspieszenia procedury dyscyplinarnej.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za przedstawione sprawozdanie i zamknął dyskusję w tym punkcie.

Pkt 6

Adw. Przemysław Rosati poinformował, że adw. Andrzej Tomaszek przygotował projekt uchwały w sprawie upamiętnienia adwokat Marii Budzanowskiej. Przedstawił projekt uchwały.

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę przez aklamację (uchwała nr 172/2025 – w załączeniu).

Adw. Mirosława Pietkiewicz przypomniała, że NRA dysponuje w swoich zasobach filmem dotyczącym ustąpienia Prezes NRA adw. Marii Budzanowskiej i zaproponowała dystrybucję tego filmu do Izby, gdyż oddaje on atmosferę tego wydarzenia.

Pkt 7

Adw. Przemysław Rosati omówił działania NRA w sprawie podwyższenia wysokości wynagrodzeń za świadczenie pomocy prawnej z urzędu. Zrelacjonował, że w sierpniu 2024 roku odbyło się spotkanie z MS, na którym MS zadeklarowało podwyższenie stawek minimalnych w sprawach, w których stawki były najniższe. Stawki rzeczywiście zostały podwyższone o 100%, ale z uwagi na symboliczną wysokość pierwotnych stawek, zmiany te również były symboliczne. Zmiana nastąpiła na przykład z kwoty 120 zł do kwoty 240 zł, co nadal nie jest wystarczającym wynagrodzeniem. Wskazał, że był to pierwszy krok prowadzący do podwyższenia stawek minimalnych. MS deklaruje, że w 2025 roku nastąpi podwyższenie stawek w sprawach karnych oraz wykroczeniowych.

Zaproponował formalne zwrócenie się do MS, podobnie jak w czerwcu 2024 roku na posiedzeniu w Białymstoku, o pilne podjęcie działań prowadzących do dalszego zwiększania

oraz urealnienia wysokości stawek. Przedstawił propozycję treści wystąpienia NRA do Ministra Sprawiedliwości, które przyjęto jednogłośnie.

Naczelna Rada Adwokacka zwraca się do Ministra Sprawiedliwości Adama Bodnara o pilne podjęcie działań zmierzających do zabezpieczenia w projekcie ustawy budżetowej na 2026 rok środków finansowych w wysokości, która zagwarantuje obywatelom realizację prawa do sądu i dostęp do profesjonalnej pomocy prawnej oraz pozwoli na określenie wynagrodzeń dla adwokatów za świadczenie pomocy prawnej z urzędu na poziomie odpowiadającym aktualnym realiom rynkowym i rzeczywistej wartości tych świadczeń, a nadto o zmianę rozporządzenia w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu poprzez określenie wynagrodzeń dla adwokatów za świadczenie pomocy prawnej z urzędu na poziomie odpowiadającym aktualnym realiom rynkowym i rzeczywistej wartości tych świadczeń.

Adw. Przemysław Rosati zamknął ten punkt porządku obrad.

Pkt 8

Adw. Przemysław Rosati przeszedł do kolejnego punktu obrad dotyczącego spraw dotyczących informatyzacji Adwokatury. Wskazał, że trwają prace nad wprowadzeniem EZD RP, mimo upływu wyznaczonego pierwotnie na luty terminu na wdrożenie programu. Przypomniął, że w trybie natychmiastowym zakończono współpracę z dotychczasową firmą informatyczną z uwagi na niewykonanie świadczeń; dodatkowo wstrzymano płatność za usługi za styczeń i luty 2025 roku do czasu zaproponowania wzajemnego świadczenia niepieniężnego w postaci prawidłowego wykonania umowy.

W związku z tym wybrano nową firmę, która będzie przejmowała prowadzenie obsługi informatycznej dla biura NRA oraz wdrożenie EZD RP. Realizacji wdrożenia EZD RP to dwa tygodnie, co oznaczać będzie tylko półtoramiesięczne opóźnienie w tym zakresie w stosunku do pierwotnego terminu.

Przedstawił informację dot. bezpieczeństwa eSOA. Wskazał, że system ten jest wg wstępnych informacji co do zasady obecnie bezpieczny. Poinformował, że w czasie audytu wykryto kolejny problem, który został zneutralizowany zanim wystąpiło jakikolwiek naruszenie. Poza wiedzą pracownika biura NRA zajmującego się informatyzacją trwały w poprzedniej kadencji prace nad wykonaniem strony internetowej Centrum Mediacji NRA połączonej z modułem e-learningu oraz e-mediacji. Dysponujemy protokołem odbioru tych prac, który stwierdza, że prace te zostały wykonane, co jest informacją nieprawdziwą, ponieważ wg informacji przekazanych przez pracownika biura NRA strona ta nie posiada takich modułów. Włączenie tych stron do systemu eSOA mogło spowodować wyciek danych, z uwagi na niewłaściwy standard zabezpieczeń stosowanych na tej stronie. Strona została wyłączona i odpięta od systemu eSOA, co uniemożliwiło naruszenie bezpieczeństwa danych. Ze wstępnych informacji wynika, że żadne dane nie zostały ujawnione. Wyciek, o którym powzięto informację w ubiegłym roku nastąpił wiosną 2021 r. w momencie zmiany wersji deweloperskiej na wersję produkcyjną. NRA wykonała wszelkie zgłoszenia dotyczące danych osobowych i uzupełniła zgłoszenie, stosownie do żądania Prezesa UODO. Zasygnalizował, że wykonawca nie współpracuje przy tych czynnościach naprawczych. Nie jest to wynik działań NRA, ani żadnego pracownika biura, a jest to zawinione działanie po stronie wykonawcy. Po zakończonym audycie NRA będzie na bazie tej rekomendacji podejmować dalsze działania względem wykonawcy systemu w zakresie roszczeń majątkowych. Przypomniął, że adwokaci objęci tym zdarzeniem otrzymali stosowne wymagane przez RODO informacje o wycieku danych.

Adw. Michał Szpakowski wyjaśnił, że przeniesienie danych całego systemu z serwera deweloperskiego na serwer produkcyjny wymaga komentarza. Serwer deweloperski to serwer testowy – roboczy utrzymywany bez zabezpieczeń przez wykonawcę. Na serwerze tym nie powinny być zawarte dane produkcyjne dotyczące konkretnych adwokatów, a jedynie przykładowe dane. Okazało się, że dane produkcyjne były wgrane do systemu deweloperskiego już w 2019 roku. Udostępnienie tego serwera deweloperskiego na zewnątrz przez firmę (...) było nieprawidłowe. Podjęte zostały najszybciej działania, aby przenieść dane na serwer produkcyjny, przy zachowaniu konieczności wykonania obowiązku z art. 58a Prawa o adwokaturze dotyczącego udostępnienia danych sądom, prokuraturom i organom. Alternatywą było wstrzymanie na około rok prac nad eSOA. Dane zgrane w momencie przeniesienia wyciekły na zewnątrz, gdyż było to wykonane przez wykonawcę w sposób nieprawidłowy.

Adw. Przemysław Rosati zamknął dyskusję w tym punkcie.

Pkt 9

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt zmian w uchwale nr 162/2024 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 18 października 2024 r. „Regulamin odbywania aplikacji adwokackiej”. Powitał na posiedzeniu adw. Marcina Derlacza.

Adw. Marcin Derlacz przedstawił, że po dyskusji na posiedzeniu plenarnym NRA w styczniu 2025 roku projekt został uproszczony. Projekt ten jest przyjazny zarówno dla organów Adwokatury, jak i dla aplikantów i nie wchodzi w żadnym zakresie w kompetencje władz Adwokatury, ani organów Izby Adwokackich. Projekt zwiększa zaangażowanie osób zainteresowanych samorządem adwokackim już na etapie aplikacji adwokackiej. Jest to kontynuacja samorządu aplikanckiego, który już funkcjonuje, a projekt tylko to doprecyzowuje. Idea zaangażowania aplikantów na poziomie ogólnopolskim wybrzmiała w trakcie rozmów z aplikantami. Kompetencje przewodniczącego samorządu aplikantów mają zapewnić współdziałanie z Komisją Aplikacji Adwokackiej i z władzami Adwokatury. Przypomniał, że wczoraj miała miejsce Konferencja Kierowników Szkolenia Aplikantów Adwokackich z udziałem adw. Przemysława Rosatego i adw. Bartosza Tiutiunika, w czasie której postulaty te były przedstawiane. Stanowisko Konferencji Kierowników Szkolenia było jednogłośnie – opowiedziano się za przyjęciem projektu.

Adw. Bartosz Przeciechowski wskazał na konieczność usunięcia akronimów z treści projektu Uchwały.

Pkt 10

Adw. Justyna Mazur poinformowała, że na ręce adw. Przemysława Rosatego wpłynęły pełnomocnictwa do głosowania od następujących osób: adw. Stefan Salamon, adw. Paweł Gieras, adw. Ryszard Kalisz, adw. Henryk Stabla, adw. Andrzej Zwara i adw. Aleksander Gut, łącznie sześć pełnomocnictw. Poinformowała, że adw. Stanisław Estreich udzielił pełnomocnictwa do głosowania adw. Mirosławowi Pietkiewicz.

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały i w związku z brakiem dalszych uwag poddał pod głosowanie projekt doręczony członkom NRA.

Głosowanie¹:

Za: 34

Przeciw: 3

¹ Wyniki głosowania uwzględniają udzielone pełnomocnictwa.

Wstrzymało się: 1

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę dot. Regulaminu odbywania aplikacji adwokackiej (uchwała nr 173/2025 – w załączeniu).

Pkt 11

Adw. Przemysław Rosati w imieniu adw. Ewy Krasowskiej przedstawił wniosek o odwołanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury, w związku z rezygnacją złożoną przez adw. Marcina Komara.

Pkt 12

Adw. Przemysław Rosati zapowiedział przeprowadzenie tajnego głosowania w sprawie odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury. Zaproponował powołanie komisji skrutacyjnej w następującym składzie: adw. Michał Szpakowski – Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej, adw. Ewa Habryn-Chojnacka oraz adw. Łukasz Wójcik – Członkowie Komisji Skrutacyjnej.

Wszyscy kandydaci do składu komisji skrutacyjnej wyrazili zgodę na udział w jej pracach. Naczelna Rada Adwokacka powołała komisję skrutacyjną w zaproponowanym przez Prezesa NRA składzie.

Adw. Przemysław Rosati zarządził przeprowadzenie głosowania, a Komisja Skrutacyjna rozdała karty do głosowania pod Uchwałą w sprawie odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury adw. Marcina Komara.

Adw. Ewa Habryn-Chojnacka po przeprowadzonym głosowaniu tajnym odczytała protokół nr 1 komisji skrutacyjnej z jej ukonstytuowania oraz protokół nr 2 komisji skrutacyjnej z wynikami wyborów **(w załączeniu wraz ze wszystkimi kartami do głosowania)**.

Uprawionych do głosowania było: 48 osób

W głosowaniu wzięło udział: 39 osób

Głosów nieważnych: 0

Wyniki głosowania:

Za: 38

Przeciw: 1

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę w sprawie odwołania z funkcji Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury adw. Marcina Komara (uchwała nr 174/2025 – w załączeniu).

Adw. Przemysław Rosati zarządził przerwę w obradach do dnia 8 marca 2025 roku, godz. 9:30.

Posiedzenie plenarne

Naczelnej Rady Adwokackiej
Częstochowa, 8 marca 2025 roku

Adw. Przemysław Rosati wznowił obrady po przerwie o godzinie 9:30 oraz złożył wszystkim uczestniczkom spotkania życzenia z okazji Dnia Kobiet.

Oklaski.

Pkt 13

Adw. Michał Bieniak przedstawił projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo o adwokaturze oraz niektórych innych ustaw dotyczący „Adwokackiej Spółki Kapitałowej” (ASK). Obecnie występuje siedem form wykonywania zawodu adwokata, przy czym trzy z nich Sp. p., SKA oraz Sp. k. W istocie swojego działania zawierają mniej gwarancji dla adwokatów w zakresie tajemnicy adwokackiej.

W kontekście uwag krytycznych do tego projektu wskazano, że w jednej wersji projektu wspólnikami w adwokackiej spółce kapitałowej mogli być nie – adwokaci. Wskazał, że taka sytuacja ma miejsce obecnie w spółkach komandytowych oraz komandytowo-akcyjnych, a osobom tym (nie adwokatom) można przyznać prawo pełnej kontroli nad spółką oraz 99% udziałów w zysku. Patrząc na przepisy obecnie obowiązujące, w spółce partnerskiej oraz spółce komandytowo-akcyjnej mogą być osoby, które nie są adwokatami oraz prawnikami kwalifikowanymi. Taka sytuacja może mieć miejsce w zarządzie spółki partnerskiej, gdzie większością członków mogą być osoby niebędące adwokatem. Taka sama sytuacja ma miejsce również w zakresie komandytariuszy spółki komandytowo-akcyjnej oraz akcjonariuszy takiej spółki. Stwierdził, że w tym zakresie spółki te nie zapewniają żadnej ochrony tajemnicy adwokackiej dla takich form wykonywania zawodu adwokata. Krajowy Zjazd Adwokatury wyznaczył NRA zadanie w postaci stworzenia projektu rozwiązań, dlatego sporządzenie projektu stało się obowiązkiem NRA.

Stwierdził, że projekt powinien zmieniać wyłącznie przepisy Prawa o adwokaturze, gdyż nie powinien wchodzić w kompetencje Kodeksu spółek handlowych oraz Kodeksu postępowania cywilnego, gdyż wejście w materię kodeksową zablokuje prace w Komisji kodyfikacyjnej. Przypomniał, że drugą kwestią to konieczność pogodzenia kwestii odpowiedzialności z materią zawodu zaufania publicznego. Wskazał, że z jednej strony konieczność regulacji w zakresie Adwokackiej Spółki Kapitałowej wymaga ograniczenia tej odpowiedzialności, ale wizerunkowo kwestia ta będzie bardzo negatywnie postrzegana przez społeczeństwo. Zasugerował, że takie rozwiązanie spowoduje postawienie znaku równości pomiędzy ASK a firmami windykacyjnymi/odszkodowawczymi. Wskazał, że w zakresie projektów ustaw należy zachować nomenklaturę KSH oraz Prawa o adwokaturze, żeby propozycje te były spójnie aksjologicznie. Wskazał, że trudno będzie przekonywać do nowego rozwiązania, gdy istnieją już analogiczne rozwiązania w innych formach prowadzenia działalności adwokackiej. Poinformował, że udało się zidentyfikować trzy kwestie sporne: kto może być wspólnikiem w ASK i czy ograniczamy to tylko do prawników kwalifikowanych, kto ma być dopuszczony do możliwości pełnienia funkcji w zarządzie ASK oraz aspekt ochrony tajemnicy zawodowej.

Pierwsze rozwiązanie spowoduje możliwość przejęcia rynku adwokackiego przez spółki celowe adwokackie. Druga kwestia została rozwiązana w taki sposób, że w zarządzie ASK może być każdy, ale większość osób powinna mieć być kwalifikowanymi prawnikami. Zapisy te są spójne z zapisami dotyczącymi Sp. P. oraz SKA, gdyż tam dopuszcza się inne osoby do pełnienia

funkcji zarządczych. W trzeciej kwestii dodano przepis, który ma chronić tajemnicę zawodową w Sp. z o.o. oraz prostej spółce akcyjnej (PSA). Dodając to rozwiązanie, niejako sugerujemy, że w innych formach prowadzenia działalności adwokackiej (spółkach) kwestia ta nie jest ściśle zabezpieczona, a tajemnica nie jest chroniona.

W materiałach są dwie wersje tych projektów, z uwagi na decyzję Prezydium NRA. Obie wersje umożliwiają tworzenie ASK w formach Sp. z o.o. oraz PSA.

W pierwszym projekcie ograniczamy krąg wspólników do prawników kwalifikowanych i jest to zabezpieczone w pełnym zakresie, również poprzez uniemożliwienie wprowadzenia innych podmiotów przy umorzeniu udziałów/akcji. Dodatkowo w projekcie przewidziano większościowy udział prawników kwalifikowanych w organach ASK również przy likwidacji takiej spółki oraz podwyższamy wysokość sumy ubezpieczeniowej OC dla tych spółek do sześciokrotności obecnych sum. W drugim projekcie nie ma ograniczenia podmiotowego dla wspólników do prawników kwalifikowanych, ale rozwiązanie to zapewnia prawnikom kwalifikowanym wyłączne prawo do zasiadania w zarządzie spółki oraz zapewnienie adwokatom uczestnictwa w organach spółki i dodatkowe zabezpieczenie tajemnicy zawodowej, a także wspomniane wyżej podwyższenie ubezpieczenia minimalnego. Zarekomendował procedowanie nad projektem pierwszym oznaczonym numerem 13.1.

Adw. Przemysław Rosati wskazał, że przedstawienie dwóch projektów nie wiąże się z rozbieżnością w Prezydium NRA, a przedstawienie obu projektów miało na celu umożliwienie wypowiedzenia się wszystkim Członkom NRA.

Adw. Michał Bieniak przedstawił projekt oznaczony nr 13.1 oraz rozwiązania legislacyjne w zakresie tego projektu. Wskazał, że zabezpieczenia w zakresie tego projektu dla prawników kwalifikowanych daje tym prawnikom większą kontrolę nad ASK. Projekt wyłącza możliwość wprowadzenia osób bez uprawnień do ASK w zakresie spadkobrania, sprzedaży udziałów. Projekt umożliwia umorzenie udziałów i dalsze trwanie ASK w takim wypadku. Projekt wprowadza art. 6 ust. 6 PoA, który wzmacnia i ponawia postanowienia o zabezpieczeniu tajemnicy adwokackiej. Wskazał jednak, że dodanie tego przepisu jest bezcelowe, gdyż gwarancja ta wynika już z obecnej treści Prawa o adwokaturze. Przedstawił projekt oznaczony nr 13.3. Brak jest możliwości procentowego wskazania objęcia kapitału przez prawników kwalifikowanych, gdyż utrudniłoby to umorzenie udziałów. Projekt ten przyjmuje, że wszyscy członkowie organu muszą być prawnikami kwalifikowanymi. Pozostałe zapisy projektu są analogiczne do pierwszego projektu.

Adw. Mikołaj Pietrzak poprosił projektodawców o odpowiedź na pytanie, który z tych dwóch projektów jest korzystniejszy z perspektywy ochrony niezależności adwokata. Powołał, że w pozostałych formach prowadzenia działalności adwokackiej daje adwokatowi niezależność w zakresie prowadzenia klienta i ustalenia rentowności tego klienta. W obecnych formach działalności adwokackiej adwokat ma możliwość samodzielnego podejmowania decyzji w tym zakresie i ma możliwość samodzielnego kształtowania relacji z klientem i ujawnianych innym wspólnikom informacji w zakresie tego klienta. Zwrócił się o wyjaśnienie, czy taka gwarancja będzie również w relacji adwokat (wspólnik) – zarząd ASK. W sytuacji wchodzenia w skład zarządu nawet jednej osoby nie-prawnika, tak jak w projekcie drugim (13.3), przy mniejszym rozumieniu ograniczeń deontologicznych zawodu adwokata przez taką osobę. Zwrócił uwagę, czy nie rodzi to niebezpieczeństwa w zakresie tajemnicy adwokackiej i prawidłowego wykonywania zawodu w przypadku poleceń ze strony członka zarządu – nie-adwokata.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że jest zwolennikiem rozwiązania dającego możliwość uczestnictwa nie-prawników w zarządzie ASK, gdyż takie rozwiązanie obowiązuje już w przypadku spółki partnerskiej i trudno będzie przekonać Biuro Legislacyjne Sejmu do rozwiązania ograniczającego dotychczasowe rozwiązania prawne. Po drugie, może to stworzyć problem w sferze regulacji KSH. Od strony KSH nie ma czegoś takiego, że jeden z organów ma

przewagę i dominację w spółce. Dodatkowo, kwestie dotyczące tajemnicy zawodowej są przeniesione do regulaminu wykonywania zawodu, gdzie są przepisy które regulują, jak ma być stworzona umowa spółki tak, żeby wykonywać w ramach tej spółki zawód adwokata. To z tych przepisów wynika chociażby obowiązek zapisu na sąd polubowny.

Adw. Mikołaj Pietrzak poprosił o wyjaśnienie, czy projektodawcy nie widzą zagrożenia w tym zakresie, gdy członek zarządu nie-prawnik kwalifikowany nie czuje się związany regulaminem wykonywania zawodu i czy spółka w swoim statucie musi uwzględniać jakieś minimalne parametry zabezpieczające w tym zakresie.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że gdyby ustawa została uchwalona, to drugim etapem będą zmiany w regulaminie wykonywania zawodu, które dostosują regulamin do zmian normatywnych w zakresie wprowadzenia ASK – na przykład w zakresie przepływu informacji w spółce – tak żeby to adwokaci wykonujący zawód w spółce zadbali, żeby regulacja w umowie spółki zapewniła zabezpieczenie norm deontologicznych zawodu. Te przepisy powinny znaleźć się w regulaminie, a nie w ustawie. Wprowadzenie tego do ustawy jest nierealne z uwagi na kolizję z KSH oraz niespójność systemów.

Adw. Mikołaj Pietrzak poprosił o udzielenie informacji, czy w praktyce są takie spółki partnerskie, w których zarząd składa się z nie-prawników.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że na pewno są SKA, w których adwokaci mają bardzo małe możliwości decydowania, czy też Sp. K., gdzie zagraniczni komandytariusze posiadają całkowitą kontrolę nad spółką.

Adw. Mikołaj Pietrzak stwierdził, że takie sytuacje są dobrym uzasadnieniem dla wykluczenia możliwości udziału nie-prawników w tych spółkach.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że takie rozwiązanie nie jest możliwe z uwagi na brzmienie art. 97 § 3 k.s.h., który dopuszcza członkostwo w zarządzie spółki partnerskiej dla osób trzecich, spoza grona partnerów. Wymagałoby to zmiany Kodeksu spółek handlowych.

Adw. Przemysław Rosati poprosił o udzielenie informacji, czy przepisy zaproponowane w projekcie nr 2 (druk 13.3) uniemożliwią objęcie przez kancelarie odszkodowawcze udziałów w ASK.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że jest to główny powód, dla którego nie rekomenduje tego projektu.

Adw. Dorota Kulińska przypomniała, że pracowała z adw. Michałem Bieniakiem nad tym projektem. Zauważyła, że to zadanie jest bardzo trudne, gdyż pozostaje do rozstrzygnięcia kwestia relacji odpowiedzialności w spółce kapitałowej *stricto*, gdyż wspólnicy tej spółki takiej odpowiedzialności nie ponoszą, a odpowiedzialność spada na Zarząd. Największy niepokój budzi to, że dopuszczenie nie-prawników do spółek spowoduje działanie tych podmiotów niezależnie od standardów przyjętych w ramach wykonywania zawodu adwokata, bo za to będą odpowiadać osoby nieprofesjonalne. Praktyka jest taka, że gdy zarząd nie działa prawidłowo, to można go odwołać, więc wpływ na zarząd nadal będzie. Tutaj będzie konfrontacja praktyki z teorią, czy dopuszczamy do udziału w spółkach nie-prawników jako wspólników, czy też ograniczamy to grono podmiotowo do prawników kwalifikowanych. Wskazała, że pytanie jest następujące, czy celem ASK jest umożliwienie dokapitalizowania działalności adwokackiej, czy też stworzenie możliwości dla adwokatów początkujących, którzy w tej formie wykonania zawodu otrzymają pomoc na starcie. Zarekomendowała szeroki udział w gronie wspólników, ale ograniczenie składu zarządu do prawników kwalifikowanych. Zgodziła się, że istnieje ryzyko przejęcia tych form działalności przez kancelarie odszkodowawcze. Wprowadzenie tej formy wykonywania działalności może dać początek zmianom na tym rynku, przy legitymizowaniu działań kancelarii odszkodowawczych i umożliwieniu im możliwości dokapitalizowania tego rynku i jego uregulowania.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że powodem przygotowania dwóch wersji jest właśnie rozbieżność między tymi stanowiskami. Jednym powodem jest dokapitalizowanie młodszych adwokatów, a drugim ograniczenie odpowiedzialności materialnej, gdy przy mniejszych kancelariach jest problem z pokryciem tak znacznego obciążenia w zakresie ubezpieczenia działalności. Wskazał, że w rozmowach kwestia kapitalizacji nie jest aż tak istotna, ale aspekt ubezpieczeniowy często był podnoszony. Adwokaci na rynku to jeden z niewielu przykładów nieograniczonej odpowiedzialności majątkowej, co w sferze obrotu gospodarczego może być znaczącym obciążeniem.

Adw. Andrzej Tomaszek zapytał, jaka jest gradacja celów wprowadzenia adwokackiej spółki kapitałowej. Wskazał, że problemem adwokatury nie jest dokapitalizowanie, a ograniczenie odpowiedzialności cywilnej w przypadku doradztwa gospodarczego przy transakcjach wysokiego ryzyka. Jeżeli to jest celem podstawowym, to rozważyć należy, czy projekt nr 1 (druk 13.1), będzie cieszył się zainteresowaniem innych podmiotów niż duże kancelarie. Przyjęcie tej formy działalności w sposób diametralny zmieni sposób pozyskiwania dochodów pochodzących z własnej pracy. Zasygnalizował rozpoznawalny trend z zagranicy do wprowadzania takich regulacji.

Adw. Michał Bieniak wyjaśnił, że dlatego powstały dwa diametralnie różne projekty, aby doprecyzować i poznać cel tej regulacji.

Adw. Michał Szpakowski poprosił o wyjaśnienie, czy występowanie możliwości powołania do zarządu spółki partnerskiej innych osób niż prawnicy kwalifikowani nie spowoduje problemów ze strony Biura Legislacyjnego. Wskazał, że będzie to budziło zapytania na etapie legislacyjnym. Wskazał również na konieczność ewentualnego ograniczenia możliwości zasiadania w zarządzie spółek partnerskich. Przypomniał o działaniach kancelarii windykacyjnych. Zapytał, czy w projekcie nr 1 (druk 13.1) występuje możliwość emitowania przez taką spółkę – przy braku możliwości zewnętrznego dokapitalizowania – obligacji korporacyjnych, na przykład zamiennych na akcje. Takie rozwiązanie da instrument do tego, aby obligatariusz kontrolował wykonywanie swoich praw. Przypomniał, że w spółce komandytowo-akcyjnej, mimo pozbawienia tej formy ochrony odpowiedzialności cywilnej, możemy dopuszczać inwestorów, stowarzyszenia prawnicze. Wskazał, że ograniczenie to nie będzie szczelne. Wskazał również na wprowadzenie ewentualnych działań ograniczających to zjawisko na etapie nowelizacji regulaminu wykonywania zawodu.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że uzasadnienie w tym zakresie jest jedno: spółka partnerska nie jest osobą prawną i partnerzy odpowiadają bez ograniczenia.

Adw. Michał Szpakowski *ad vocem* przypomniał, że partnerzy odpowiadają jedynie za zobowiązania spółki, a nie za zobowiązania pozostałych partnerów w związku z wykonywaniem przez nich wolnego zawodu w spółce partnerskiej.

Adw. Michał Bieniak przedstawił stanowisko, że taka argumentacja będzie wystarczająca dla Biura Legislacyjnego. Osobowość prawna oraz subsydiarna odpowiedzialność to kwestie kluczowe dla tego rozwiązania. Wskazał, że zakaz nie jest do ominięcia przy emisji obligacji – taki wypadek może wystąpić w PSA, gdyż objęcie akcji byłoby nieważne, stosownie do 58 kc. Ten zakaz jest mocno „zabetonowany” w projekcie nr 1 (druk 13.1).

Adw. Michał Szpakowski *ad vocem* wskazał, że nie trzeba tego rozpatrywać na poziomie uzyskiwania statusu wspólnika w PSA, ale warunkiem emisji obligacji można dowolnie objąć na przykład raportowanie ilościowe/jakościowe.

Adw. Andrzej Malicki przypomniał, że nawet gdy wyemituje się te obligacje, to te obligacje mogą być zaraz zbyte.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że każdą działalność prawniczą, każdą spółkę, można w aspekcie cywilnoprawnym, na przykład poprzez zaciągnięcie pożyczki na rozpoczęcie

działalność i zabezpieczenie jej hipoteką, pozbawić jej swobody. Trzeba rozróżnić kontrolę kapitałową w spółce od takich innych wpływów.

Adw. Andrzej Tomaszek wskazał, że koncepcja wykonywania zawodu adwokata w formie spółek kapitałowych, nieznaną Prawu o adwokaturze, była zawsze żywa w środowisku adwokatów wchodzących do naszego samorządu. Trudno nie zadać sobie pytania, dlaczego lekarze, których przedmiotem działalności jest ochrona życia i zdrowia, mogą wykonywać zawód w formie spółki kapitałowej z ograniczoną odpowiedzialnością, a prawnicy kwalifikowani nie mieliby mieć takiej możliwości. Wskazał, że adwokaci chcą mieć taką możliwość. Koncepcja głoszona przez adw. prof. Macieja Gutowskiego w zakresie dopuszczenia pod względem prawnym tej formy wykonywania zawodu powinna zostać przesądzona. W dyskusji słusznie zauważa się, że te zagadnienia nie zostaną rozwiązane. Zasugerował, że szczegółowo tych zagadnień nie da się rozwiązać, ale można wprowadzić ogólny przepis do art. 4c Prawa o adwokaturze, że podstawowe zasady wykonywania zawodu, takie jak niezależność adwokata, tajemnica adwokacka, wolność, są aktualne niezależnie od formy wykonywania zawodu. Taki ogólny przepis pozwoli adwokatom na ochronę tych podstawowych zasad, w sytuacjach umożliwienia adwokatom zasiadania w spółkach kapitałowych.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że rozumie uwagę dotyczącą dopisania ogólnego przepisu, natomiast czuje wewnętrzny opór z dwóch powodów. To prowadziłoby, zgodnie z prawidłowymi zasadami wykładni, do stwierdzenia, że takie działania miały dotychczas miejsce. Wszystkie formy wykonywania zawodu podlegają w pełni Prawu o adwokaturze oraz przepisom szczegółowym. Wprowadzenie nowych form wykonywania zawodu musi być z tym spójne.

Adw. Mikołaj Pietrzak zwrócił uwagę, że fakt, iż w spółce partnerskiej dopuszczono możliwość zasiadania w zarządzie nie-prawników nie powinien prowadzić do wprowadzania takiej konstrukcji do ASK. Wskazał, że uzyskiwanie kapitału w spółkach może być dokonane w różnych formach. Zwrócił uwagę, dlaczego nie ma wariantu trzeciego ASK, w którym ograniczamy udział w charakterze wspólników i zarządu tylko do prawników kwalifikowanych. Wskazał, że jedynym kontrargumentem do takiego trzeciego wariantu jest forma dokapitalizowana spółki. Poinformował, że ten wariant jest mu obecnie najbliższy w obliczu dzisiejszej dyskusji. Sygnalizował, że nie można bagatelizować tej formy, nawet jeżeli będzie to atrakcyjne dla czterech-pięciu największych kancelarii w Polsce. W tych kancelariach pracuje ponad 1000 adwokatów. To że będzie to atrakcyjne dla takiego małego grona podmiotów, nie może wstrzymywać naszej decyzji w zakresie powołania ASK. Formuła ta może być atrakcyjna również dla mniejszych – średnich podmiotów, gdyż może to zdecydowanie ułatwić kwestie rozliczeń oraz organizacji pracy w kancelarii. Dokapitalizowanie poprzez emisję obligacji albo pożyczek jest dopuszczalne również obecnie i może prowadzić do ograniczenia swobody w działalności adwokackiej. Zachęcił do refleksji nad takim trzecim wariantem.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że nie pisze projektu pod dyktando Biura Legislacyjnego, ale chodzi o zapewnienie spójności aksjologicznej systemu prawa. Tworząc nową formę wykonywania zawodu, oderwaną od spójnego aksjologicznie systemu prawa, wprowadzamy chaos w systemie na wzór ustaw typu Nowego Ładu czy ustaw covidowych.

Adw. Andrzej Tomaszek wskazał, że najlepszym rozwiązaniem byłoby w jego ocenie ograniczenie grona wspólników do adwokatów/radców prawnych – prawników kwalifikowanych, ale nie ograniczanie w żadnym zakresie podmiotowo zarządu.

Adw. Anisa Gnacikowska przypomniała, że przyczyną rozmów w sprawie ASK i adwokackiej umowy o pracę jest silna potrzeba środowiska w zakresie konieczności poszerzenia form wykonywania zawodu i nie można zatracać tej idei. NRA jest zobligowana zaproponować te nowe formy. Trzeba pamiętać, że ograniczenia, które mamy dają nam przewagę na rynku. Jeżeli nie dają, to należy je zmienić. Przypomniała, że firmy windykacyjne nie pojawiły się znikąd, powstały z uwagi na to, że adwokaci nie mogli konkurować z nimi z uwagi na brak kapitału, na

przykład na finansowanie procesów. Na rynku usług prawnych adwokaci konkurują również z innymi podmiotami nie-prawniczymi. Wskazała, że nie ma potrzeby regulować nowej formy tak szczegółowo, zastosowanie będą zawsze miały przepisy ogólne Prawa o adwokaturze, na przykład w zakresie tajemnicy. Wskazała, że zarząd winien być złożony z prawników kwalifikowanych, a grono wspólników mogło być zasilane przez dowolne inne osoby. Oceniała, że wprowadzenie tzw. słupa do zarządu może być uznane za przewinienie dyscyplinarne, gdyż spowoduje ograniczenie odpowiedzialności osobistej adwokatów.

Adw. Dorota Kulińska wskazała, że działania takie jak wprowadzenie tzw. słupa do zarządu oraz ujawnienie tajemnicy adwokackiej będzie wiązało się z odpowiedzialnością dyscyplinarną adwokata. Aby zabezpieczyć wszystkie standardy adwokackie, to wersja trzecia zaproponowana przez adw. Mikołaja Pietrzaka jest najbezpieczniejsza. W wersji pierwszej i drugiej standardy adwokackie nie są zabezpieczone w pełni. Przypomniała, że nawet w toku dzisiejszej dyskusji padły pomysły na ominięcie tych standardów. Jeżeli nie wariant trzeci, to optuje za wariantem drugim (druk 13.3), tj. zarząd z udziałem wyłącznie prawników profesjonalnych i z otwartym gronem wspólników.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że jeżeli problemem są firmy windykacyjne i firmy frankowe, to przyjmując wersję drugą otwieramy drogę tych podmiotów do ASK. Przypomniał, że trzeba pamiętać o odbiorze projektu przez Adwokaturę.

Adw. Piotr Dobrołowicz zgłosił wniosek formalny o przekierowanie kwestii wprowadzenia ASK do podgrupy/zespołu, która w przeciągu jednego albo dwóch tygodni sporządzi jeden projekt nowelizacji dotyczącej wprowadzenia nowej formy prowadzenia działalności.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że nie ma projektu, który łączy wszystkie trzy koncepcje, gdyż one się wzajemnie wykluczają. Potrzebne będzie sporządzenie trzeciego wariantu projektu w oparciu o założenia przedstawione na dzisiejszym posiedzeniu plenarnym przez adw. Mikołaja Pietrzaka. Zasugerował możliwość przegłosowania wersji koncepcji na posiedzeniu plenarnym w Bielsku-Białej. Wskazał na brak możliwości kompromisu, z uwagi na brak możliwości połączenia wszystkich trzech projektów.

Adw. Bartosz Tiutiunik przedstawił uwagę kierunkową w zakresie ustalenia tego, czy dominująca jest koncepcja prowadząca do odrzucenia kwestii dokapitalizowania ASK przez wspólników niebędących adwokatami. Zasugerował przegłosowanie koncepcji przed dalszymi pracami nad projektem przez adw. Michała Bieniaka.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański przyłączył się do wniosku formalnego adw. Piotra Dobrołowicza o przekazanie projektów do podgrupy/zespołu. Merytoryczne głosowanie eliminujące wariant bądź ograniczające wariant będzie dokonane ze szkodą dla poważnego rozważenia wszystkich „za” i „przeciw” tych rozwiązań.

Adw. Dorota Kulińska *ad vocem* do wniosku formalnego wskazała, że stworzenie podgrupy jest rozsądne i powstanie podgrupy/zespołu w tym zakresie powinno odbyć się z wyłączeniem adw. Michała Bieniaka oraz jej samej.

Adw. Michał Bukowiński wniósł o zamknięcie dyskusji, przyłączając się do koncepcji przedstawionej dziś przez adw. Mikołaja Pietrzaka.

Adw. Andrzej Tomaszek złożył wniosek formalny dot. przegłosowania kwestii podmiotowych ograniczeń dla wspólników w ASK.

Adw. Michał Szpakowski złożył wniosek formalny dot. przegłosowania analogicznej kwestii również w zakresie ograniczeń podmiotowych dla składu zarządu.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański zwrócił uwagę, że wniosek formalny najdalej idący to wniosek formalny złożony przez adw. Piotra Dobrołowicza o przekazanie projektów do podgrupy/zespołu. Zaznaczył, że wnioski adw. Andrzeja Tomasza i adw. Michała

Szpakowskiego to wnioski o charakterze merytorycznym, gdyż zawężają pole przedmiotowe. Wniósł o zamknięcie dyskusji.

Adw. Michał Bieniak wskazał, że nie ma możliwości pogodzenia trzech koncepcji, gdyż jest to niemożliwe. Podniósł, że jeżeli zostanie powołana podgrupa/zespół mający pogodzić wszystkie trzy koncepcje, to wnosi o wyłączenie swojej osoby z prac tego zespołu.

Adw. Mikołaj Pietrzak stwierdził, że czasami problem z klientami jest taki, że adwokat nie może w prosty sposób wycofać się z reprezentacji klienta, nawet w przypadku np. braku płatności wynagrodzenia. Wskazał, że wyobraża sobie sytuację, w której członek zarządu nie-prawnik wypowie umowę z klientem z powodu na przykład niezapłacenia wynagrodzenia, co w relacji adwokat – klient w obliczu zasad deontologicznych zawodu jest nie do pomyślenia.

Adw. Przemysław Rosati zwrócił się do zebranych, czy ktokolwiek zgłasza wniosek o odrzucenie całego projektu dotyczącego Adwokackiej Spółki Kapitałowej i dalsze nieprocedowanie tych projektów.

Adw. Marek Mikołajczyk i **adw. Dariusz Lipski** zgłosili wniosek o odrzucenie projektów przygotowanych w zakresie ASK i nieprocedowanie tych projektów.

Adw. Przemysław Rosati wskazał, że w przypadku, gdyby wniosek **adw. Marka Mikołajczyka** i **adw. Dariusza Lipskiego** nie został przyjęty, zgłasza wniosek o opracowanie przez **adw. Michała Bieniaka** projektu dotyczącego rozwiązania ASK w formie zaprezentowanej przez **adw. Mikołaja Pietrzaka** oraz o przeprowadzenie konsultacji w okresie 1-15 kwietnia w gronie Członków NRA, a następnie podjęcie decyzji na posiedzeniu w Bielsku-Białej.

*Naczelna Rada Adwokacka zaakceptowała zaproponowany przez **adw. Przemysława Rosatego** sposób procedowania.*

Adw. Przemysław Rosati poddał pod głosowanie wniosek o odrzucenie projektów dot. ASK i zamknięcie prac nad Adwokacką Spółką Kapitałową.

Wyniki głosowania:

Za: 3

Przeciw: 31

Wstrzymało się: 1

Naczelna Rada Adwokacka zdecydowała o kontynuacji prac zgodnie z procedurą zaproponowaną przez Prezesa NRA.

Adw. Przemysław Rosati zamknął dyskusję w tym punkcie.

Pkt 14

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt porządku obrad Krajowego Zjazdu Adwokatury w Bydgoszczy w dniach 27-29 czerwca 2025 r. Zaproponował, aby pierwszy dzień KZA (piątek) przeznaczony był na podsumowanie kadencji i przeprowadzenie wyborów do organów Adwokatury, drugi dzień (sobota) obejmował przemówienia zaproszonych gości, uroczystości wręczenia Wielkiej Odznaki Adwokatura Zasłużonym oraz dyskusję nad uchwałami.

Adw. Bartosz Golejewski zapytał o trzeci zaplanowany dzień obrad KZA, tj. 29 czerwca 2025 r. i ewentualnych punktów obrad, które mają tego dnia być procedowane.

Adw. Przemysław Rosati wskazał, że trzeci dzień KZA (niedziela) został wyznaczony zapasowo, z uwagi na ewentualne przedłużenie procedowania zaproponowanych punktów obrad. Zamknął dyskusję w tym punkcie.

Pkt 15

Adw. Przemysław Rosati w związku z brakiem dalszych uwag poddał pod głosowanie przyjęcie projektu porządku obrad Krajowego Zjazdu Adwokatury w Bydgoszczy w dniach 27-29 czerwca 2025 r.

Głosowanie:

Za: 33

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka przyjęła projekt porządku obrad Krajowego Zjazdu Adwokatury w Bydgoszczy w dniach 27-29 czerwca 2025 r.

Pkt 16

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały w sprawie określenia standardów bezpieczeństwa komunikacji i infrastruktury elektronicznego systemu oddawania i liczenia głosów, o których mowa w § 3 ust. 6 i § 34 ust. 1 *Regulaminu Krajowego Zjazdu Adwokatury oraz zgromadzeń izb adwokackich*, które zostaną zastosowane podczas Krajowego Zjazdu Adwokatury w Bydgoszczy w dniach 27-29 czerwca 2025 r. W ramach autopoprawki przedstawił korektę uchwały poprzez dopisanie frazy „mandat elektroniczny” w treści załącznika. Poinformował, że nikt nie zgłosił się do dyskusji i zamknął dyskusję w tym punkcie.

Pkt 17

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały w sprawie określenia standardów bezpieczeństwa komunikacji i infrastruktury elektronicznego systemu oddawania i liczenia głosów. W związku z brakiem dalszych uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 32

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę (uchwała nr 175/2025 – w załączeniu).

Pkt 18

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt zmian w uchwale nr 137/2023 Naczelnej Rady Adwokackiej z 21 października 2023 roku „Regulamin organizacji i funkcjonowania okręgowych rad adwokackich”. Zmiana zmierza do tego, aby doprecyzować sposób wykonywania kary dyscyplinarnej wydalenia z Adwokatury. Na bazie orzecznictwa i praktyki zrodził się dualizm w tych kwestiach. Część ORA podejmuje dodatkowo uchwałę w zakresie skreślenia adwokata/aplikanta z listy aplikantów/adwokatów, co powoduje konieczność

procedowania uchwały w trybie administracyjnym i pozwala na zaskarżenie tej uchwały w toku administracyjnym i sądowno-administracyjnym. Daje to możliwość występowania aplikanta/adwokata w postępowaniu sądowym, mimo prawomocnego orzeczenia wydającego adwokata z listy adwokatów, co może powodować wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej w procedurze karnej bądź nieważności postępowania cywilnego, gdyby adwokat występował przed sądami. Projekt doprecyzowuje kwestię techniczną w zakresie § 8 ust. 4 Regulaminu.

Adw. Adam Kozień wskazał, że projekt uchwały w zakresie § 28 ust. 2 i dodania ust. 2a prowadzi do dostosowania regulaminu do Prawa o adwokaturze w brzmieniu nadanym nowelizacją, która weszła w życie w dniu 7 listopada 2014 r. Ustawodawca ww. nowelizacją wprowadził art. 72 ust. 1a i usunął art. 72 ust. 1 pkt 8 Prawa o adwokaturze. W takim wypadku wykreślenie następuje na skutek materialno-technicznej czynności dziekana. Po nowelizacji nie ma potrzeby wydawania uchwały ORA celem potwierdzenia skreślenia adwokata już wydalonego z Adwokatury mocą prawomocnego orzeczenia sądu dyscyplinarnego. Zamyka to drogę byłego adwokata wydalonego z Adwokatury na mocy orzeczenia SD do zaskarżenia aktów administracyjnych i przyspiesza to wykonanie tej najsurowszej kary dyscyplinarnej. Odnotowanie tej okoliczności w formie czynności materialno-techniczna nie jest zaskarżalne i jest to spójne z art. 46 ust.1 Prawa o adwokaturze oraz brzmieniem art. 95ł Prawa o adwokaturze. Wykreślenie ma być dokonane i potwierdzone w formie pisemnej.

Adw. Bartosz Przeciechowski zadał pytanie o zakres szczegółowej formy udokumentowania pisemnego dotyczącego skreślenia adwokata z listy adwokatów w przypadku kary dyscyplinarnego wydalenia z Adwokatury i tego, jakie pisemne udokumentowanie zabezpieczy brak możliwości jego zaskarżenia.

Adw. Adam Kozień wskazał, że chodzi o uogólnienie tej kwestii, aby maksymalnie wyeliminować możliwość zaskarżenia czynności materialno-technicznej.

Adw. Marek Mikołajczyk zwrócił się z pytaniem, czy bezpieczne byłoby po prostu sformułowanie oświadczenia dziekana na piśmie o treści: „w wykonaniu prawomocnego orzeczenia o wydaleniu z adwokatury wykreślam skazanego adwokata z listy adwokatów”.

Adw. Adam Kozień przypomniał, że art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a. jest szeroki w zakresie możliwości zaskarżenia „innych czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa”, więc forma pisemna musi być w formie oświadczenia, adnotacji lub krótkiej informacji - stwierdzenia.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za dyskusję i zamknął dyskusję w tym punkcie.

Pkt 19

Adw. Przemysław Rosati przedstawił projekt uchwały. W związku z brakiem dalszych uwag poddał uchwałę pod głosowanie.

Głosowanie:

Za: 35

Przeciw: 0

Wstrzymało się: 0

Naczelna Rada Adwokacka podjęła uchwałę (uchwała nr 176/2025 – w załączeniu).

Adw. Bartosz Tiutiunik zreferował informacje dotyczące przypadków zwalniania adwokatów z tajemnicy adwokackiej. Przypomniał, że mimo próśb ze strony biura NRA, są niestety Izby, które nie przesłały informacji statystycznych w zakresie przypadków prób zwalniania adwokatów z tajemnicy adwokackiej, więc dane nie są pełne i nie mamy obecnie statystyki ogólnopolskiej. Wskazał, że informacji nie przesłały następujące Izby: Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kraków, Opole, Rzeszów (usprawiedliwione), Siedlce, Szczecin, Toruń, Wałbrzych. Poprosił o uzupełnienie tych informacji, ażeby zbiorczo na kolejnym posiedzeniu przedstawić dane podsumowujące kadencję. Wskazał, że na kolejnym posiedzeniu plenarnym NRA chciałby przedstawić pełne informacje w zakresie statystyki prób zwalniania z tajemnicy adwokackiej w całej kadencji oraz w pierwszych miesiącach 2025 roku. Poprosił o przedstawienie tych informacji przez wszystkie Rady. Przypomniał, że NRA podejmuje działania, pomagając adwokatom, wobec których podejmowane są próby zwalniania z tajemnicy adwokackiej, z wykorzystaniem art. 90 § 1 k.p.k. Organy i sądy nie dopuszczają jednak udziału NRA w postępowaniach zażaleniowych przed sądem, powołując się na literalną wykładnię ww. przepisu. Wedle tej wykładni przepis ma zastosowanie jedynie do etapu sądowego po wniesieniu aktu oskarżenia, a nie do postępowania przygotowawczego i postępowań sądowych wpadkowych. Przypomniał o dwóch postępowaniach, w których sądy nie uwzględniły udziału NRA w tych postępowaniach. NRA próbuje przekonywać, że w tym zakresie należy zastosować wykładnię funkcjonalną. Zasugerował konieczność nowelizacji art. 90 § 1 k.p.k. i wystąpienie w tym zakresie z inicjatywą ustawodawczą, celem pełnego zabezpieczenia interesu adwokatów i dopuszczenia ORA i NRA do postępowań w przedmiocie prób zwalniania adwokatów z tajemnicy adwokackiej w postępowaniach sądowych incydentalnych. Przypomniał, że zdarza się, iż organy próbują przesłuchiwać adwokatów składających w imieniu klienta zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, co nie powinno mieć miejsca.

Adw. Przemysław Rosati podziękował za referat i poinformował, że nikt nie zgłosił się do dyskusji, po czym zamknął dyskusję w tym punkcie.

Adw. Marek Mikołajczyk przedstawił propozycję dalszych działań wspierających ochronę tajemnicy adwokackiej. Przypomniał, że 11 stycznia 2025 roku NRA podjęła uchwałę w sprawie rekomendowanego postępowania dotyczącego ochrony tajemnicy zawodowej. Uchwała została skierowana do dziekanów i przedstawia rekomendowane kroki do podjęcia w takich sytuacjach. Procedura ta została dopracowana do czasu prawomocnego postanowienia sądu zwalniającego adwokata z tej tajemnicy. Nasunęła się refleksja, że ochrona adwokata na dalszym etapie nie była przedmiotem rozważań.

Po wydaniu takiej prawomocnej decyzji procesowej w trybie k.p.k. adwokat zostaje sam sobie. Tutaj sytuacja jest nieco bardziej skomplikowana, gdyż sugerowanie w drodze rekomendacji adwokatowi skorzystania z konkretnego sposobu zeznawania powoduje wejście na grząski grunt pomocnictwa do popełniania przestępstwa z art. 233 k.k. Wskazał, że w takich sytuacjach należy zachować się *stricte* formalnie, gdyż w postanowieniu sądu powinno być wykazanie konkretnych faktów w zakresie zwolnienia. Gdy postanowienie zwalniające adwokata z tajemnicy jest blankietowe, to ścieżka, którą powinien podjąć adwokat jest prosta i w takich sytuacjach adwokat powinien nie powiedzieć nic. Gdy okoliczność, na którą adwokat ma zeznawać nie jest wskazana w postanowieniu, musi on ograniczyć się do formalnego powołania się, że okoliczności przesłuchania nie zostały wskazane. Gdyby w postanowieniu wskazane były tezy, to należy zawężająco na te okoliczności zeznawać. Tutaj innym aspektem

jest nieposłuszeństwo obywatelskie. W takiej sytuacji adwokat staje naprzeciw sankcji karnych za niezłożenie zeznań. Adwokat w tym zakresie powinien powołać się na uchwałę SN, z której wynika, że bezpodstawne uchylenie się od złożenia zeznań nie jest zatajaniem prawdy w rozumieniu art. 233 k.k. Przypomniął, że na odpowiedzialność karną możemy się narażać, gdy złożymy zeznania leżące poza tezą postanowienia sądu o zwolnieniu z tajemnicy adwokackiej, gdyż występuje tu surowa odpowiedzialność dyscyplinarna albo odpowiedzialność karna z art. 266 k.k. Wskazał, że nie można rekomendować adwokatom, że powoływać się mają na niepamięć albo brak wiedzy. Poinformował, że takiej rekomendacji na piśmie nie można dać. Zasugerował możliwość stworzenia nieformalnego funduszu na kary grzywny nakładane na adwokatów za odmowę składania zeznań. Stworzenie funduszu może spowodować szeroką dyskusję na temat bezwzględnej tajemnicy adwokackiej. Wskazał, że jeżeli jego propozycja zyska konkretny kształt, to na najbliższe posiedzenie może przygotować projekt do przegłosowania.

Adw. Bartosz Tiutiunik wskazał, że jako adwokatura winniśmy stać na pryncypialnym stanowisku – wbrew orzecznictwu SN oraz art. 180 § 2 k.p.k. – że tajemnica adwokacka jest bezwzględna i nie można zwolnić z jej zachowania. Za punkt wyjścia winno przyjąć się, że tajemnica adwokacka jest bezwzględna. Rekomendacje powinny pokazać kolegom adwokatom, że podjęcie przez nich pryncypialnej decyzji o odmowie składania zeznań powinno być zabezpieczone stworzonym funduszem pomocowym na kary grzywny orzekane względem adwokatów. Wskazał, że nie może być wyłomu w tej kwestii. Widząc praktykę przesłuchiwania adwokatów powinniśmy przedstawić mapę drogową, podkreślającą bezwzględny charakter tajemnicy adwokackiej.

Adw. Marek Mikołajczyk wskazał, że dopóki nie było art. 180 § 2 k.p.k. praktyką było, że tajemnica adwokacka była bezwzględna, ale wyłom poczyniono w zakresie spraw dot. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy i sprawach podatkowych. Podnoszono wówczas, że Prawo o adwokaturze było *lex specialis* w stosunku do przepisów k.p.k. Orzecznictwo Sądu Najwyższego poszło w drugą stronę, że k.p.k. jest *lex specialis* w stosunku do Prawa o adwokaturze i rozpoczęło zwalnianie z tajemnicy adwokackiej. Dalej stoimy na straży tajemnicy zawodowej, uznając, że ma charakter bezwzględny, dlatego na pierwszym miejscu w swoich rozważaniach wyprowadził zastosowanie aktu obywatelskiego nieposłuszeństwa. Jeżeli prześledzi się orzecznictwo w zakresie stosowania środka przymuszającego do złożenia zeznań, to orzecznictwo wskazuje niezwykle zachowawcze zastosowanie środków porządkowych, w tym aresztu do 30 dni. Postawa adwokata powinna być stanowcza w tym zakresie i powinien zaryzykować on nawet poniesienie tak daleko idących konsekwencji, łącznie z aresztem.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański wskazał, że w tym gronie nie musimy się przekonywać, bo wszyscy mają w tym zakresie pryncypialne przekonania o bezwzględności tajemnicy zawodowej. Zasugerował, że nie będzie zarzutem w kierunku organów Adwokatury, gdyby przygotowano podobny materiał i stanowisko z powołaniem się na judykaty sądowe w formie pewnego instruktarzu. Taki materiał powinien być bezpiecznym dla wszystkich sygnałem.

Adw. Jarosław Szczepaniak przedstawił uwagi do materiału przygotowanego przez adw. Marka Mikołajczyka i wskazał na konieczność zaakcentowania tego, że tajemnica adwokacka jest bezwzględna. Rekomendacja stanowi swego rodzaju dopuszczenie względności tej tajemnicy i rekomenduje, aby zastanowić się nad podjęciem uchwały, że adwokat, niezależnie od okoliczności, nie jest zwolniony przez kogokolwiek z tajemnicy. Wskazał, że ochronę przed represjami karnymi podjęcia takiej uchwały powinno się uzyskać przy pomocy tajnego głosowania nad uchwałą, gdyż wtedy nie można zindywidualizować konkretnej osoby pod kątem odpowiedzialności karnej i ewentualna odpowiedzialność karna się rozmywa. Przyłącza się do stanowiska, że fundusz celowy w tym zakresie jest znakomitą rozwiązaniem.

Przypomniął, że gdy postanowienie o zwolnieniu z tajemnicy adwokackiej wskazuje okoliczności, sytuacja jest prosta, bo adwokat wie, w jakim zakresie zeznania powinien składać, ale w przypadku blankietowego zakresu postanowienia, nie można skonkretyzować okoliczności, na jakie adwokat ma zeznawać. Tym bardziej należy forsować, że tajemnica jest bezwzględna.

Adw. Bartosz Tiutiunik zasygnalizował, że w takim przypadku (brak okoliczności w postanowieniu zwalniającym z tajemnicy) adwokat nie powinien zeznawać, gdyż nie wie, o jakich okolicznościach może zeznawać.

Adw. Jarosław Szczepaniak wskazał, że tym bardziej w takim zakresie nie ma żadnej możliwości składania zeznań i tajemnica jest bezwzględna i w tym kierunku powinna zostać sformułowana uchwała NRA. Nie można iść w kierunku spłycenia tajemnicy adwokackiej, bo za 10 lat okaże się, że nie ma tajemnicy adwokackiej i nie ma filaru tego zawodu.

Adw. Bartosz Tiutiunik wskazał, że NRA powinna wskazać kierunek dla takiego zwolnionego z tajemnicy adwokata. Gdy adwokat dostanie instrukcje i dostanie blankietowe postanowienie w przedmiocie zwolnienia z tajemnicy adwokackiej, to wskazuje, że tej okoliczności nie widzi i nie będzie zeznawać. My mówimy przede wszystkim o bezwzględności tajemnicy adwokackiej.

Adw. Anisa Gnacikowska wskazała, że gdy zaczniemy semantyzować, to otworzymy furtkę do takich działań. Były rozmowy na ten temat w poprzednich kadencjach, że tajemnica adwokacka jest bezwzględna. Nie możemy mówić, że jest bezwzględna tajemnica, ale przedstawiać stanowiska, że w takich a takich przypadkach można zeznawać. Fundamentem naszego zawodu jest tajemnica.

Adw. Sławomir Krześ przypomniał, że w zakresie tajemnicy adwokackiej nie możemy iść na ustępstwa, bo gdy stracimy ten fundament, to stracimy tożsamość. Prawo o adwokaturze jest ustawą ustrojową i art. 6 ust. 3 jest jednoznaczny, że nikt nie może zwolnić adwokata od obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej. Nie powinniśmy przerzucać jednak kwestii tajemnicy na adwokatów, powinniśmy przyjmować na siebie jako dziekani odpowiedzialność za tajemnicę adwokacką. Wskazał, że jako dziekan ORA we Wrocławiu praktykuje w takich sytuacjach takie postępowanie, że składa oświadczenie do akt postępowania, w których adwokata próbuje się przesłuchać i zwolnić z tajemnicy, że zakazuje danemu adwokatowi składania zeznań w sprawie, gdyż stanowi to złamanie tajemnicy adwokackiej. Poprosił o podjęcie rozważań w tym kierunku.

Adw. Bartłomiej Piotrowski zgodził się z priorytetem bezwzględności tajemnicy adwokackiej. Wskazał, że nie podoba mu się sugerowanie adwokatom, żeby zeznawali jak najmniej, gdyż uderza to w obowiązki świadka w postępowaniu karnym. Wskazał, że można wyobrazić sobie sytuację, że zwolniony od zachowania tajemnicy adwokat zostaje pouczone o obowiązkach świadka, po czym wyciąga pisemne rekomendacje NRA w zakresie tajemnicy adwokackiej i mówi, że takie są rekomendacje samorządu. Wskazał, że rolą NRA w tej materii jest trzymanie się przy twierdzeniu o bezwzględności tajemnicy adwokackiej, a po drugie analiza i udostępnianie orzeczeń w tym zakresie wzmacniających tę tajemnicę. Wskazał, że posiada zbiór orzeczeń w tym zakresie i udostępnia je NRA przy każdej okazji, gdy ta kwestia jest podnoszona.

Adw. Andrzej Malicki podniósł, że tematyka tajemnicy adwokackiej przedstawiona w referacie adw. Marka Mikołajczyka jest przygotowana rzetelnie. Nie można przedstawiać rekomendacji łamania prawa. Wskazać należy punkt wyjścia, że powodem ustanowienia tajemnicy jest interes klienta i społeczeństwa. Po drugie, system aksjologiczny/etyczny jest silniejszy niż system prawny i obowiązek zachowania tajemnicy jest pierwotny i bezwzględny. Kolejno, adwokat w miarę możliwości może nie udzielać odpowiedzi bez względu na warunki. Dalej, że gdy adwokat milczy, to nie można mu zarzucać zatajenia prawdy. Stanowisko zajęte w

uchwale SN jest powieleniem wcześniejszego stanowiska adw. Jerzego Naumanna zawartego w komentarzu, że nie można zarzucić zatajenia prawdy, gdy adwokat milczy i nie zeznaje. Adwokat jako kustosz tajemnicy adwokackiej musi za wszelką cenę przestrzegać jej zachowania. Istnieje stanowisko prof. Jacka Giezka, że dysponentem tajemnicy adwokackiej jest klient, ale jego zdaniem jest to zbyt daleko idące i nie zgadza się z taką tezą, gdyż teza ta jest niebezpieczna i nie do pogodzenia jest rola pełnomocnika oraz świadka na późniejszym etapie.

Adw. Andrzej Tomaszek zadał otwarte pytanie dot. sytuacji, co ma zrobić adwokat, gdy były klient pozwie go za błąd w sztuce w związku z wykonywaniem czynności adwokackich.

Adw. Marek Mikołajczyk wskazał, że prawo do obrony interesów adwokata daje możliwość ujawnienia tajemnicy adwokackiej.

Adw. Andrzej Tomaszek zapytał, czy chodzi również o obronę adwokata w procesie cywilnym.

Adw. Marek Mikołajczyk zauważył, że w przypadku gdyby adwokat się przyznał do popełniania przestępstwa i próbował zastosować art. 60 § 4 k.k., żeby uniknąć odpowiedzialności karnej, denuncjując swoich klientów i ujawniając informacje o popełnionych przez nich przestępstwach, to orzecznictwo SN wskazuje, że prawo do obrony nie może być realizowane w taki sposób. Na pytanie adw. Andrzeja Tomasza odparł, że obrona adwokata w procesie cywilnym może obejmować ujawnienie tajemnicy, aby chronić interes własny adwokata.

Adw. Mikołaj Pietrzak ustosunkował się do pytania adw. Andrzeja Tomasza i wskazał, że rozwiązaniem jest suwak proporcjonalności, który umożliwia ujawnianie tajemnicy adwokackiej dla ochrony adwokata przed roszczeniami i zarzutami względem niego. Ta możliwość przy roszczeniach cywilnych istnieje. Rekomendacje adw. Marka Mikołajczyka są prawidłowe, ale nie dotyczą sytuacji, gdy adwokat broni się przed roszczeniami klienta w postępowaniu. Wskazał, że nie może nastąpić wyłom w zakresie bezwzględności tajemnicy adwokackiej. Rekomendacja jest bardzo dobrze przygotowana, ale jest ona kazuistyczna i nie będzie obejmowała każdego przypadku i scenariuszy, w których może znaleźć się adwokat w związku z próbą ujawnienia tajemnicy adwokackiej przez organy. Wskazał, że w Izbie warszawskiej jest najwięcej tych prób uchYLENIA tajemnicy adwokackiej. To rzeczą adwokata jest odkodowanie etycznego działania i dekodowanie normy etycznej w tym zakresie. Wskazał, że dokument w postaci uchwały NRA wprowadza do źródeł prawa kolejny element i tutaj na myśl przychodzi wypowiedź prof. Ewy Łętowskiej o multicentrycznym systemie źródeł prawa. Adwokat w takiej sytuacji ma trzy normy, które musi również dekodować obok Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej) oraz Prawa o adwokaturze. Zasygnalizował, że dając kazuistyczne przykłady spowodować można więcej szkody niż dobrego. Uchwała NRA będzie interpretowana w złej wierze i będzie sugestią, że jako organ Adwokatury dajemy adwokatom rekomendacje i naukę w zakresie omijania przepisów prawa. Wskazał, że musimy każdorazowo jako dziekani Izby reagować na próby uchylania tajemnicy adwokackiej.

Adw. Marek Mikołajczyk przypomniał, że 11 stycznia 2025 roku podjęto uchwałę, w której kilkakrotnie podkreślono, że tajemnica adwokacka jest bezwzględna. Rekomendacja jest próbą przedstawienia adwokatowi pomocy w sytuacji, gdy adwokat zderza się z problemem zwolnienia z tajemnicy i ma zostać przesłuchiwany oraz konsekwencjami karnymi. Podkreślił, że stoi na straży bezwzględności tajemnicy adwokackiej.

Adw. Anisa Gnacikowska wskazała, że zadaniem samorządu jest, w przypadku gdy adwokat odmówi składania zeznań, pomóc takiemu adwokatowi. Organy Adwokatury nie mogą „odrabiać” pracy domowej za adwokata w tym zakresie.

Adw. Marek Mikołajczyk wskazał, że swoim opracowaniem poszukiwał próby rozwiązania dylematu, przed którym stają adwokaci.

Adw. Mikołaj Pietrzak wskazał, że każdy adwokat przesłuchiwany musi przyjść do samorządu i go notyfikować o okolicznościach. Po notyfikacji dziekan spotyka się z adwokatem i rozmawia o konkretnej sytuacji.

Adw. Przemysław Rosati zapytał, czy ktoś jeszcze chce wypowiedzieć się w tym zakresie.

Adw. Jarosław Zdzisław Szymański przypomniał, że **adw. Marek Mikołajczyk** podkreślił na koniec swojej wypowiedzi, że ujawnienie tego materiału może spowodować swego rodzaju „przesilenie legislacyjne. Nie bójmy się tego. Przypomniał, że w indywidualnych rozmowach z adwokatem można przekazać mu w konkretnej sytuacji bezpieczny instruktarz w zakresie działań, które może podjąć przy próbach zwolnienia go z tajemnicy adwokackiej. To nie zmienia kwestii kluczowej, czyli tego, czy Prawo o adwokaturze jest *lex specialis* do k.p.k., czy odwrotnie. Wprowadzenie uchwały w tym zakresie może rozpocząć szerszą dyskusję na ten temat.

Adw. Bartosz Tiutiunik zgodził się ze wszystkimi przedmówcami. Skłania się w kierunku niepodjęcia dalszych w tym zakresie działań. Widzi potrzebę indywidualnego uzyskiwania przez adwokata pomocy i w tym zakresie podziwia podejście dziekana **adw. Sławomira Krzesia**. Zasugerował wykorzystanie materiałów przez dziekanów i kierowników szkoleń.

Adw. Marek Mikołajczyk przypomniał, że 11 stycznia 2025 roku te podstawowe kwestie zostały zauważone i podsumowane, ale załącznikiem do tego są rekomendacje modelowych działań dla dziekana. Rekomendacje pozwolą dziekanom działać w odpowiedni sposób.

Adw. Przemysław Rosati zwrócił się zapytaniem, czy NRA zgadza się propozycją udostępnienia materiału na potrzeby użytku wewnętrznego przez dziekanów Izby Adwokackich.

*Naczelna Rada Adwokacka przyjęła dokument przygotowany przez **adw. Marka Mikołajczyka** jako materiał wewnętrzny, do wykorzystania przez dziekanów Izby Adwokackich.*

Pkt 22

Adw. Przemysław Rosati zwrócił się o bieżące przesyłanie do biura NRA danych delegatów przez Izby, które już dokonały wyboru delegatów na Krajowy Zjazd Adwokatury.

Anna Szlompke dodała, że chodzi o dane kontaktowe do delegatów na KZA w zakresie adresów poczty elektronicznych oraz telefonów, aby skutecznie elektronicznie zawiadomić delegatów o Zejeździe.

Adw. Przemysław Rosati poprosił o zgłaszanie tematów do rozważenia przez NRA na następnym posiedzeniu plenarnym, które odbędzie się w maju 2025 roku.

Adw. Marcin Karpiński wskazał, że brakuje rozstrzygnięć w zakresie mechanizmu zastąpienia delegata na KZA.

Adw. Przemysław Rosati wskazał, że delegata można zmienić poprzez zwołanie Zgromadzenia Izby i wyboru nowego delegata albo można rozważyć zmianę do regulaminu poprzez wprowadzenie funkcji zastępy delegata, względnie wprowadzać kolejną osobę z listy.

Adw. Anisa Gnacikowska zaproponowała, żeby na kolejnym KZA rozważyć zmianę przepisów regulaminów organizacyjnych funkcjonowania organów Adwokatury i rozważyć żeby NRA na kolejnym posiedzeniu plenarnym przedyskutowała te kwestie organizacyjne, które wymagają zmian.

Adw. Przemysław Rosati wskazał, że zgłoszono jeden wniosek o zmianę sposobu przeprowadzania zgromadzeń. Wniosek jest adresowany do KZA. Wskazał, że ewentualne inne pomysły można kierować do Prezydium NRA. Potwierdził, że wprowadzi do porządku obrad posiedzenia plenarnego NRA odpowiedni punkt.

Adw. Przemysław Rosati poprosił adw. Krzysztofa Steca o informacje dotyczące następnego posiedzenia plenarnego.

Adw. Krzysztof Stec złożył podziękowania na ręce dziekana adw. Marcina Karpińskiego za zorganizowanie uroczystości z okazji 50-lecia powstania Izby Częstochowsko-Piotrkowskiej. Wskazał, że Izba Adwokacka w Bielsku-Białej również powstała 50 lat temu i podziękował Prezydium NRA za wyznaczenie kolejnego posiedzenia plenarnego NRA w maju 2025 roku właśnie w Bielsku-Białej. Zaprosił w imieniu ORA w Bielsku-Białej, własnym i wszystkich adwokatów, aplikantów oraz aplikantek tej Izby na zorganizowane z tej okoliczności uroczystości.

Adw. Stanisław Kłys powrócił do rozważań dotyczących tajemnicy adwokackiej i przywołał kanon 983 Kodeksu postępowania kanonicznego, który nakłada bezwzględny zakaz ujawniania informacji objętych tajemnicą.

Zaprosił na koncerty na Skałce w Krakowie oraz na wykład. Poleciał książkę „Polska Sprawa Dreyfusa” autorstwa Grzegorza Gaudena. Poleciał tę książkę wszystkim, a w szczególności aplikantom. Zasugerował, aby na Krajowy Zjazd Adwokatury w Bydgoszczy był świętem całej Adwokatury. Przypomniał o rocznicy śmierci adw. Stanisława Mikkego, który był wielkim miłośnikiem muzyki.

Adw. Przemysław Rosati wskazał, że NRA podjęła już działanie w zakresie uczczenia pamięci m.in. adw. Stanisława Mikkego w formie koncertu.

Adw. Marcin Karpiński podziękował w imieniu Izby Częstochowsko-Piotrkowskiej za przybycie na dzisiejsze posiedzenie plenarne NRA. Zaprosił wszystkich do wspólnego zwiedzenia Biblioteki Jasnogórskiej.

Oklaski.

Adw. Przemysław Rosati podziękował wszystkim uczestnikom posiedzenia plenarnego NRA za przybycie, a podziękował Izbie Częstochowsko-Piotrkowskiej za gościnę. Przekazał podziękowania dla Biura NRA za pomoc w organizacji dzisiejszego posiedzenia.

Oklaski.

Adw. Przemysław Rosati wobec wyczerpania porządku obrad zamknął posiedzenie, jednocześnie dziękując zgromadzonym za uczestnictwo.

Protokołował:
wz. *Łukasz Tkacz*
adw. Aleksander Nobis

Przewodniczył:
Przemysław Rosati
adw. Przemysław Rosati
Prezes NRA

Protokół sporządziła:
Justyna Mazur
adw. Justyna Mazur
Sekretarz NRA